

ทวินาม

จงแสดงวิธีทำ

1. จงหาค่าของ

$$1.1 \quad 3! + 5! = 3(2)(1) + (5)(4)(3)(2)(1) = 6 + 120 = 126$$

$$1.2 \quad 5! - 3! = (5)(4)(3)(2)(1) - (3)(2)(1) = 120 - 6 = 114$$

$$1.3 \quad \frac{(n-1)!}{(n-3)!} \text{ เมื่อ } n = 3 = \frac{(n-1)(n-2)(n-3)!}{(n-3)!} = (n-1)(n-2)$$

$$\text{ถ้า } n = 3, \frac{(n-1)!}{(n-3)!} = (n-1)(n-2) = (3-1)(3-2) = 2$$

$$1.4 \quad \frac{(n-3)!}{(n-1)!} \text{ เมื่อ } n = 4 = \frac{(n-3)!}{(n-1)(n-2)(n-3)!} = \frac{1}{(n-1)(n-2)}$$

$$\text{ถ้า } n = 4, \frac{(n-3)!}{(n-1)!} = \frac{1}{(4-1)(4-2)} = \frac{1}{6}$$

$$1.5 \quad \binom{8}{3} = \frac{8!}{(8-3)!3!} = \frac{8!}{5!3!} = \frac{(8)(7)(6)(5!)}{5!(3)(2)(1)}$$

$$= \frac{336}{6} = 56$$

$$1.6 \quad \binom{8}{5} = \frac{8!}{(8-5)!5!} = \frac{8!}{3!5!} = \frac{(8)(7)(6)(5!)}{(3)(2)(1)(5!)}$$

$$= \frac{336}{6} = 56$$

$$1.7 \quad \binom{10}{8} = \frac{10!}{(10-8)!8!} = \frac{10!}{2!8!} = \frac{(10)(9)(8!)}{(2)(1)(8!)}$$

$$= \frac{90}{2} = 45$$

$$1.8 \quad \binom{10}{2} = \frac{10!}{(10-2)!2!} = \frac{10!}{8!2!} = \frac{(10)(9)(8!)}{(8!)(2)(1)}$$

$$= \frac{90}{2} = 45$$

2. จงกระจายทวินามต่อไปนี้ โดยใช้สามเหลี่ยมปาสกาล

2.1 $(x + 3)^6$

วิธีทำ ส.ป.ส. ของ $(a + b)^6$ คือ 1   6   15   20   15   6   1

$$\begin{aligned} \therefore (x + 3)^6 &= 1(x^6)(3^0) + 6(x^5)(3^1) + 15(x^4)(3^2) + 20(x^3)(3^3) + 15(x^2)(3^4) + 6(x^1)(3^5) + 1(x^0)(3^6) \\ &= x^6 + 18x^5 + 135x^4 + 540x^3 + 1215x^2 + 1458x + 729 \end{aligned}$$

2.2 $(x + 4)^6$

วิธีทำ ส.ป.ส. ของ $(a + b)^6$ คือ 1   6   15   20   15   6   1

$$\begin{aligned} \therefore (x + 4)^6 &= 1(x^6)(4^0) + 6(x^5)(4^1) + 15(x^4)(4^2) + 20(x^3)(4^3) + 15(x^2)(4^4) + 6(x^1)(4^5) + 1(x^0)(4^6) \\ &= x^6 + 24x^5 + 240x^4 + 1280x^3 + 3840x^2 + 6144x + 4096 \end{aligned}$$

2.3 $(x - 2)^5$

วิธีทำ ส.ป.ส. ของ $(a + b)^5$ คือ 1   5   10   10   5   1

$$\begin{aligned} \therefore (x - 2)^5 &= 1(x^5)(-2)^0 + 5(x^4)(-2)^1 + 10(x^3)(-2)^2 + 10(x^2)(-2)^3 + 5(x^1)(-2)^4 + 1(x^0)(-2)^5 \\ &= x^5 - 10x^4 + 40x^3 - 80x^2 + 80x - 32 \end{aligned}$$

2.4 $(x - 3)^5$

วิธีทำ ส.ป.ส. ของ $(a + b)^5$ คือ 1   5   10   10   5   1

$$\begin{aligned} \therefore (x - 3)^5 &= 1(x^5)(-3)^0 + 5(x^4)(-3)^1 + 10(x^3)(-3)^2 + 10(x^2)(-3)^3 + 5(x^1)(-3)^4 + 1(x^0)(-3)^5 \\ &= x^5 - 15x^4 + 90x^3 - 270x^2 + 405x - 243 \end{aligned}$$

2.5 $(2x + 3y)^4$

วิธีทำ ส.ป.ส. ของ $(a + b)^4$ คือ 1   4   6   4   1

$$\begin{aligned} \therefore (2x + 3y)^4 &= 1(2x)^4(3y)^0 + 4(2x)^3(3y)^1 + 6(2x)^2(3y)^2 + 4(2x)^1(3y)^3 + 1(2x)^0(3y)^4 \\ &= 16x^4 + 96x^3y + 216x^2y^2 + 216xy^3 + 81y^4 \end{aligned}$$

2.6 $(3x + 2y)^4$

วิธีทำ ส.ป.ส. ของ $(a + b)^4$ คือ 1   4   6   4   1

$$\begin{aligned} \therefore (3x + 2y)^4 &= 1(3x)^4(2y)^0 + 4(3x)^3(2y)^1 + 6(3x)^2(2y)^2 + 4(3x)^1(2y)^3 + 1(3x)^0(2y)^4 \\ &= 81x^4 + 216x^3y + 216x^2y^2 + 96xy^3 + 16y^4 \end{aligned}$$

2.7 $(1 - 2x)^8$

วิธีทำ ส.ป.ส. ของ $(a + b)^8$ คือ 1   8   28   56   70   56   28   8   1

$$\begin{aligned} \therefore (1 - 2x)^8 &= 1(1^8)(-2x)^0 + 8(1^7)(-2x)^1 + 28(1^6)(-2x)^2 + 56(1^5)(-2x)^3 + 70(1^4)(-2x)^4 \\ &\quad + 56(1^3)(-2x)^5 + 28(1^2)(-2x)^6 + 8(1^1)(-2x)^7 + 1(1^0)(-2x)^8 \\ &= 1 - 16x + 112x^2 - 448x^3 + 1120x^4 - 1792x^5 + 1792x^6 - 1024x^7 + 256x^8 \end{aligned}$$

2.8 $(1 - 3x)^8$

วิธีทำ ส.ป.ส. ของ $(a + b)^8$ คือ 1   8   28   56   70   56   28   8   1

$$\begin{aligned} \therefore (1 - 3x)^8 &= 1(1^8)(-3x)^0 + 8(1^7)(-3x)^1 + 28(1^6)(-3x)^2 + 56(1^5)(-3x)^3 + 70(1^4)(-3x)^4 \\ &\quad + 56(1^3)(-3x)^5 + 28(1^2)(-3x)^6 + 8(1^1)(-3x)^7 + 1(1^0)(-3x)^8 \\ &= 1 - 24x + 252x^2 - 1512x^3 + 5670x^4 - 13608x^5 + 20412x^6 - 17496x^7 + 6561x^8 \end{aligned}$$

3. จงกระจาย $(2x + y^2)^5$ โดยใช้สามเหลี่ยมของปาสกาล

วิธีทำ ส.ป.ส. ของ $(a + b)^5$ คือ 1   5   10   10   5   1

$$\begin{aligned} \therefore (2x + y^2)^5 &= 1(2x)^5(y^2)^0 + 5(2x)^4(y^2)^1 + 10(2x)^3(y^2)^2 + 10(2x)^2(y^2)^3 + 5(2x)(y^2)^4 + 1(2x)^0(y^2)^5 \\ &= 32x^5 + 80x^4y^2 + 80x^3y^4 + 40x^2y^6 + 10xy^8 + y^{10} \end{aligned}$$

4. จงกระจาย $(x^2 + y^3)^6$ โดยใช้ทฤษฎีบททวินาม

$$\begin{aligned} \text{วิธีทำ } (x^2 + y^3)^6 &= \binom{6}{0}(x^2)^6(y^3)^0 + \binom{6}{1}(x^2)^5(y^3)^1 + \binom{6}{2}(x^2)^4(y^3)^2 + \binom{6}{3}(x^2)^3(y^3)^3 \\ &\quad + \binom{6}{4}(x^2)^2(y^3)^4 + \binom{6}{5}(x^2)(y^3)^5 + \binom{6}{6}(x^2)^0(y^3)^6 \\ \binom{6}{0} &= 1, \quad \binom{6}{1} = 6, \quad \binom{6}{2} = \frac{6!}{4!2!} = 15 \\ \binom{6}{3} &= \frac{6!}{3!3!} = 20, \quad \binom{6}{4} = \frac{6!}{2!4!} = 15 \\ \binom{6}{5} &= 6, \quad \binom{6}{6} = 1 \\ \therefore (x^2 + y^3)^6 &= (1)(x^{12}) + (6)(x^{10})(y^3) + (15)(x^8)(y^6) + (20)(x^6)(y^9) \\ &\quad + (15)(x^4)(y^{12}) + (6)(x^2)(y^{15}) + (1)(y^{18}) \\ &= x^{12} + 6x^{10}y^3 + 15x^8y^6 + 20x^6y^9 + 15x^4y^{12} + 6x^2y^{15} + y^{18} \end{aligned}$$

5. จงกระจายบททวินามต่อไปนี้ โดยใช้ทฤษฎีบททวินาม

5.1 $(x - 2)^5$

$$\begin{aligned} \text{วิธีทำ } (x - 2)^5 &= \binom{5}{0}(x^5)(-2)^0 + \binom{5}{1}(x^4)(-2) + \binom{5}{2}(x^3)(-2)^2 + \binom{5}{3}(x^2)(-2)^3 + \binom{5}{4}(x)(-2)^4 \\ &\quad + \binom{5}{5}(x^0)(-2)^5 \\ \binom{5}{0} &= \binom{5}{5} = 1, \quad \binom{5}{1} = \binom{5}{4} = 5, \quad \binom{5}{2} = \binom{5}{3} = 10 \\ \therefore (x - 2)^5 &= x^5 - 10x^4 + 40x^3 - 80x^2 + 80x - 32 \end{aligned}$$

5.2 $(x - 3)^5$

$$\begin{aligned} \text{วิธีทำ } (x - 3)^5 &= \binom{5}{0}(x^5)(-3)^0 + \binom{5}{1}(x^4)(-3) + \binom{5}{2}(x^3)(-3)^2 + \binom{5}{3}(x^2)(-3)^3 \\ &\quad + \binom{5}{4}(x)(-3)^4 + \binom{5}{5}(x^0)(-3)^5 \\ \binom{5}{0} &= \binom{5}{5} = 1, \quad \binom{5}{1} = \binom{5}{4} = 5, \quad \binom{5}{2} = \binom{5}{3} = 10 \\ \therefore (x - 3)^5 &= x^5 - 15x^4 + 90x^3 - 270x^2 + 405x - 243 \end{aligned}$$

5.3 $(2X + y)^4$

วิธีทำ $(2X + y)^4 = \binom{4}{0}(2X)^4(y^0) + \binom{4}{1}(2X)^3(y^1) + \binom{4}{2}(2X)^2(y^2) + \binom{4}{3}(2X)(y^3) + \binom{4}{4}(2X)^0(y^4)$

$$\binom{4}{0} = \binom{4}{4} = 1, \quad \binom{4}{1} = \binom{4}{3} = 4, \quad \binom{4}{2} = 6$$

$$\therefore (2X + y)^4 = 16X^4 + 32X^3y + 24X^2y^2 + 8XY^3 + y^4$$

5.4 $(X + 2Y)^4$

วิธีทำ $(X + 2Y)^4 = \binom{4}{0}(X)^4(2Y)^0 + \binom{4}{1}(X)^3(2Y)^1 + \binom{4}{2}(X)^2(2Y)^2 + \binom{4}{3}(X)(2Y)^3 + \binom{4}{4}(X)^0(2Y)^4$

$$\binom{4}{0} = \binom{4}{4} = 1, \quad \binom{4}{1} = \binom{4}{3} = 4, \quad \binom{4}{2} = 6$$

$$\therefore (X + 2Y)^4 = X^4 + 8X^3y + 24X^2y^2 + 32XY^3 + 16Y^4$$

5.5 $\left(\frac{x}{2} + 2\right)^6$

วิธีทำ $\left(\frac{x}{2} + 2\right)^6 = \binom{6}{0}\left(\frac{x}{2}\right)^6(2^0) + \binom{6}{1}\left(\frac{x}{2}\right)^5(2^1) + \binom{6}{2}\left(\frac{x}{2}\right)^4(2^2) + \binom{6}{3}\left(\frac{x}{2}\right)^3(2^3)$

$$+ \binom{6}{4}\left(\frac{x}{2}\right)^2(2^4) + \binom{6}{5}\left(\frac{x}{2}\right)^1(2^5) + \binom{6}{6}\left(\frac{x}{2}\right)^0(2^6)$$

$$\binom{6}{0} = \binom{6}{6} = 1, \quad \binom{6}{1} = \binom{6}{5} = 6$$

$$\binom{6}{2} = \binom{6}{4} = 15, \quad \binom{6}{3} = 20$$

$$\therefore \left(\frac{x}{2} + 2\right)^6 = \frac{x^6}{64} + \frac{3x^5}{8} + \frac{15x^4}{4} + 20X^3 + 60X^2 + 96X + 64$$

5.6 $\left(3 - \frac{x}{2}\right)^6$

วิธีทำ $\left(3 - \frac{x}{2}\right)^6 = \binom{6}{0}(3^6)\left(-\frac{x}{2}\right)^0 + \binom{6}{1}(3^5)\left(-\frac{x}{2}\right)^1 + \binom{6}{2}(3^4)\left(-\frac{x}{2}\right)^2 + \binom{6}{3}(3^3)\left(-\frac{x}{2}\right)^3$

$$+ \binom{6}{4}(3^2)\left(-\frac{x}{2}\right)^4 + \binom{6}{5}(3^1)\left(-\frac{x}{2}\right)^5 + \binom{6}{6}(3^0)\left(-\frac{x}{2}\right)^6$$

$$\binom{6}{0} = \binom{6}{6} = 1, \quad \binom{6}{1} = \binom{6}{5} = 6$$

$$\binom{6}{2} = \binom{6}{4} = 15, \quad \binom{6}{3} = 20$$

$$\therefore \left(3 - \frac{x}{2}\right)^6 = 729 - 729x + \frac{1215x^2}{4} - \frac{135x^3}{2} + \frac{135x^4}{16} - \frac{9x^5}{16} + \frac{x^6}{64}$$

5.7 จงหาพจน์ที่ 5 ของ $(x - 2y^3)^{10}$

$$\begin{aligned} \text{วิธีทำ พจน์ที่ } r+1 &= \binom{n}{r} a^{n-r} b^r \\ \text{พจน์ที่ } 5 = 4+1 &= \binom{10}{4} (x)^{10-4} (-2y^3)^4 \\ &= \frac{10!}{4!(10-4)!} (x^6)(16y^{12}) \\ &= 210x^6(16y^{12}) \\ &= 3360x^6y^{12} \end{aligned}$$

5.8 จงหาพจน์ที่ 6 ของ $(x - 3y^2)^{10}$

$$\begin{aligned} \text{วิธีทำ พจน์ที่ } r+1 &= \binom{n}{r} a^{n-r} b^r \\ \text{พจน์ที่ } 6 = 5+1 &= \binom{10}{5} (x)^{10-5} (-3y^2)^5 \\ &= \frac{10!}{5!(10-5)!} (x^5)(-243y^{10}) \\ &= 252x^5(-243y^{10}) \\ &= -61236x^5y^{10} \end{aligned}$$

6. จงหาค่าต่อไปนี้ โดยใช้ทฤษฎีบททวินาม และให้ตอบทศนิยมไม่เกิน 4 ตำแหน่ง

6.1 $(4.01)^4$

$$\begin{aligned} \text{วิธีทำ } (4.01)^4 &= (4 + 0.01)^4 \\ &= \binom{4}{0} (4^4)(0.01)^0 + \binom{4}{1} (4^3)(0.01)^1 + \binom{4}{2} (4^2)(0.01)^2 + \binom{4}{3} (4^1)(0.01)^3 \\ &\quad + \binom{4}{4} (4^0)(0.01)^4 \\ \binom{4}{0} &= \binom{4}{4} = 1, \quad \binom{4}{1} = \binom{4}{3} = 4, \quad \binom{4}{2} = 6 \\ \therefore (4.01)^4 &= 256 + 2.56 + 0.0096 + 0.000016 + 0.00000001 \\ &= 258.5696 \end{aligned}$$

6.2 $(9.99)^6$

$$\begin{aligned} \text{วิธีทำ } (9.99)^6 &= (10 - 0.01)^6 = (10 + (-0.01))^6 \\ &= \binom{6}{0} (10^6)(-0.01)^0 + \binom{6}{1} (10^5)(-0.01)^1 + \binom{6}{2} (10^4)(-0.01)^2 + \binom{6}{3} (10^3)(-0.01)^3 \end{aligned}$$

6

$$\begin{aligned}
 & + \binom{6}{4} (10^2)(-0.01)^4 + \binom{6}{5} (10)(-0.01)^5 + \binom{6}{6} (10^0)(-0.01)^6 \\
 \binom{6}{0} & = \binom{6}{6} = 1, \quad \binom{6}{1} = \binom{6}{5} = 6 \\
 \binom{6}{2} & = \binom{6}{4} = 15, \quad \binom{6}{3} = 20 \\
 \therefore (9.99)^6 & = 1000000 - 6(100000)(0.01) + 15(10000)(0.0001) \\
 & \quad - 20(1000)(0.000001) + 15(100)(0.00000001) \\
 & \quad - 6(10)(0.0000000001) + (0.000000000001) \\
 & = 994014.98
 \end{aligned}$$

6.3 $(2.04)^5$

$$\begin{aligned}
 \text{วิธีทำ } (2.04)^5 & = (2 + 0.04)^5 \\
 & = \binom{5}{0} (2)^5 (0.04)^0 + \binom{5}{1} (2)^4 (0.04)^1 + \binom{5}{2} (2)^3 (0.04)^2 \\
 & \quad + \binom{5}{3} (2)^2 (0.04)^3 + \binom{5}{4} (2)^1 (0.04)^4 + \binom{5}{5} (2)^0 (0.04)^5 \\
 \binom{5}{0} & = \binom{5}{5} = 1, \quad \binom{5}{1} = \binom{5}{4} = 5, \quad \binom{5}{2} = \binom{5}{3} = 10 \\
 \therefore (2.04)^5 & = 32 + 3.2 + 0.128 + 0.00256 + 0.0000256 + 0.000000102 \\
 & = 35.3306
 \end{aligned}$$

6.4 $(2.05)^7$

$$\begin{aligned}
 \text{วิธีทำ } (2.05)^7 & = (2 + 0.05)^7 \\
 & = \binom{7}{0} (2)^7 (0.05)^0 + \binom{7}{1} (2)^6 (0.05)^1 + \binom{7}{2} (2)^5 (0.05)^2 + \binom{7}{3} (2)^4 (0.05)^3 \\
 & \quad + \binom{7}{4} (2)^3 (0.05)^4 + \binom{7}{5} (2)^2 (0.05)^5 + \binom{7}{6} (2)^1 (0.05)^6 + \binom{7}{7} (2)^0 (0.05)^7 \\
 \binom{7}{0} & = \binom{7}{7} = 1, \quad \binom{7}{1} = \binom{7}{6} = 7, \quad \binom{7}{2} = \binom{7}{5} = 21 \\
 \binom{7}{3} & = \binom{7}{4} = 35 \\
 \therefore (2.05)^7 & = 128 + 22.4 + 1.68 + 0.07 + 0.001736 + 0.0000252 \\
 & \quad + 0.000000219 + 0.00000000078 \\
 & = 152.1518
 \end{aligned}$$

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 2 \\ -1 & 0 & 3 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{C} = \begin{bmatrix} -2 & 1 & 0 \\ 1 & 3 & 4 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{B} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 2 \\ -1 & 3 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{0} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

3.1 จงหา $\mathbf{A} + \mathbf{B} - \mathbf{C}$

วิธีทำ

$$\begin{aligned} \mathbf{A} + \mathbf{B} - \mathbf{C} &= \begin{bmatrix} 2 & 1 & 2 \\ -1 & 0 & 3 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 0 & 2 \\ -1 & 3 & 1 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} -2 & 1 & 0 \\ 1 & 3 & 4 \end{bmatrix} \\ &= \begin{bmatrix} 2+1-(-2) & 1+0-1 & 2+2-0 \\ -1-1-1 & 0+3-3 & 3+1-4 \end{bmatrix} \\ &= \begin{bmatrix} 5 & 0 & 4 \\ -3 & 0 & 0 \end{bmatrix} \end{aligned}$$

3.2 จงแสดงว่า $\mathbf{A} + \mathbf{B} = \mathbf{B} + \mathbf{A}$

วิธีทำ

$$\begin{aligned} \mathbf{A} + \mathbf{B} &= \begin{bmatrix} 2 & 1 & 2 \\ -1 & 0 & 3 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 0 & 2 \\ -1 & 3 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 & 1 & 4 \\ -2 & 3 & 4 \end{bmatrix} \\ \mathbf{B} + \mathbf{A} &= \begin{bmatrix} 1 & 0 & 2 \\ -1 & 3 & 1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 2 & 1 & 2 \\ -1 & 0 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 & 1 & 4 \\ -2 & 3 & 4 \end{bmatrix} \\ \therefore \mathbf{A} + \mathbf{B} &= \mathbf{B} + \mathbf{A} \end{aligned}$$

3.3 จงแสดงว่า $\mathbf{A} + (\mathbf{B} + \mathbf{C}) = (\mathbf{A} + \mathbf{B}) + \mathbf{C}$

วิธีทำ

$$\begin{aligned} \mathbf{A} + (\mathbf{B} + \mathbf{C}) &= \begin{bmatrix} 2 & 1 & 2 \\ -1 & 0 & 3 \end{bmatrix} + \left(\begin{bmatrix} 1 & 0 & 2 \\ -1 & 3 & 1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} -2 & 1 & 0 \\ 1 & 3 & 4 \end{bmatrix} \right) \\ &= \begin{bmatrix} 2 & 1 & 2 \\ -1 & 0 & 3 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} -1 & 1 & 2 \\ 0 & 6 & 5 \end{bmatrix} \\ &= \begin{bmatrix} 1 & 2 & 4 \\ -1 & 6 & 8 \end{bmatrix} \\ (\mathbf{A} + \mathbf{B}) + \mathbf{C} &= \left(\begin{bmatrix} 2 & 1 & 2 \\ -1 & 0 & 3 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 0 & 2 \\ -1 & 3 & 1 \end{bmatrix} \right) + \begin{bmatrix} -2 & 1 & 0 \\ 1 & 3 & 4 \end{bmatrix} \\ &= \begin{bmatrix} 3 & 1 & 4 \\ -2 & 3 & 4 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} -2 & 1 & 0 \\ 1 & 3 & 4 \end{bmatrix} \\ &= \begin{bmatrix} 1 & 2 & 4 \\ -1 & 6 & 8 \end{bmatrix} \\ \therefore \mathbf{A} + (\mathbf{B} + \mathbf{C}) &= (\mathbf{A} + \mathbf{B}) + \mathbf{C} \end{aligned}$$

3.4 จงแสดงว่า $\mathbf{A} + \mathbf{0} = \mathbf{A}$

$$\begin{aligned} \text{วิธีทำ} \quad \mathbf{A} + \mathbf{0} &= \begin{bmatrix} 2 & 1 & 2 \\ -1 & 0 & 3 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \\ &= \begin{bmatrix} 2 & 1 & 2 \\ -1 & 0 & 3 \end{bmatrix} = \mathbf{A} \\ \therefore \mathbf{A} + \mathbf{0} &= \mathbf{A} \end{aligned}$$

จากข้อ 4-7 จงหา $\mathbf{AB}$ และ $\mathbf{BA}$

$$4. \quad \mathbf{A} = [-1 \ 2 \ 3], \quad \mathbf{B} = \begin{bmatrix} 3 \\ 1 \\ 4 \end{bmatrix}$$

$$\text{วิธีทำ} \quad \mathbf{AB} = [-1 \ 2 \ 3] \begin{bmatrix} 3 \\ 1 \\ 4 \end{bmatrix} = [-3+2+12] = [11]$$

$$\mathbf{BA} = \begin{bmatrix} 3 \\ 1 \\ 4 \end{bmatrix} [-1 \ 2 \ 3] = \begin{bmatrix} -3 & 6 & 9 \\ -1 & 2 & 3 \\ -4 & 8 & 12 \end{bmatrix}$$

$$5. \quad \mathbf{A} = \begin{bmatrix} 2 & 4 \\ -1 & 3 \end{bmatrix}, \quad \mathbf{B} = \begin{bmatrix} 5 & 0 \\ 1 & -3 \end{bmatrix}$$

$$\text{วิธีทำ} \quad \mathbf{AB} = \begin{bmatrix} 2 & 4 \\ -1 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 5 & 0 \\ 1 & -3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 10+4 & 0-12 \\ -5+3 & 0-9 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 14 & -12 \\ -2 & -9 \end{bmatrix}$$

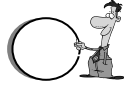
$$\mathbf{BA} = \begin{bmatrix} 5 & 0 \\ 1 & -3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 4 \\ -1 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 10+0 & 20+0 \\ 2+3 & 4-9 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 10 & 20 \\ 5 & -5 \end{bmatrix}$$

$$6. \quad \mathbf{A} = \begin{bmatrix} -2 & 0 & 1 \\ 3 & -5 & 2 \end{bmatrix}, \quad \mathbf{B} = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 4 \\ -3 & 0 & -1 \\ 2 & 5 & 3 \end{bmatrix}$$

$$\text{วิธีทำ} \quad \mathbf{AB} = \begin{bmatrix} -2 & 0 & 1 \\ 3 & -5 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 & 4 \\ -3 & 0 & -1 \\ 2 & 5 & 3 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} -2+0+2 & -4+0+5 & -8+0+3 \\ 3+15+4 & 6+0+10 & 12+5+6 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 1 & -5 \\ 22 & 16 & 23 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{BA} = \text{หาผลคูณไม่ได้ เพราะจำนวนหลักของตัวตั้งไม่เท่ากับจำนวนแถวของตัวคูณ}$$

7. กำหนด $\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 3 & 5 & 8 \\ 4 & 1 & 4 \\ -1 & 2 & -1 \\ 2 & 7 & 0 \end{bmatrix}$, $\mathbf{B} = \begin{bmatrix} 1 & 6 & 9 \\ 2 & 5 & -4 \\ 4 & 7 & 1 \end{bmatrix}$

$$\begin{aligned} \mathbf{AB} &= \begin{bmatrix} 3+10+32 & 18+25+56 & 27-20+8 \\ 4+2+16 & 24+5+28 & 36-4+4 \\ -1+4-4 & -6+10-7 & -9-8-1 \\ 2+14+0 & 12+35+0 & 18-28+0 \end{bmatrix} \\ &= \begin{bmatrix} 45 & 99 & 15 \\ 22 & 57 & 36 \\ -1 & -3 & -18 \\ 16 & 47 & -10 \end{bmatrix} \end{aligned}$$

$\mathbf{BA}$ หาผลคูณไม่ได้ เนื่องจากจำนวนหลักของตัวตั้งไม่เท่ากับจำนวนแถวของตัวคูณ

8. กำหนดให้ $\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 1 & -3 \\ 2 & 5 \end{bmatrix}$, $\mathbf{B} = \begin{bmatrix} 4 & 1 & -2 \\ 0 & 3 & 5 \end{bmatrix}$

$\mathbf{C} = \begin{bmatrix} 2 \\ 4 \\ -3 \end{bmatrix}$, $\mathbf{D} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$

8.1 จงหา $\mathbf{A}^2$

วิธีทำ $\mathbf{A}^2 = \mathbf{A} \cdot \mathbf{A} = \begin{bmatrix} 1 & -3 \\ 2 & 5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & -3 \\ 2 & 5 \end{bmatrix}$

$$= \begin{bmatrix} 1-6 & -3-15 \\ 2+10 & -6+25 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -5 & -18 \\ 12 & 19 \end{bmatrix}$$

8.2 จงแสดงว่า $\mathbf{A}(\mathbf{BC}) = (\mathbf{AB})\mathbf{C}$

วิธีทำ $\mathbf{A}(\mathbf{BC}) = \begin{bmatrix} 1 & -3 \\ 2 & 5 \end{bmatrix} \left(\begin{bmatrix} 4 & 1 & -2 \\ 0 & 3 & 5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 \\ 4 \\ -3 \end{bmatrix} \right)$

$$= \begin{bmatrix} 1 & -3 \\ 2 & 5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 18 \\ -3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 27 \\ 21 \end{bmatrix}$$

$(\mathbf{AB})\mathbf{C} = \left(\begin{bmatrix} 1 & -3 \\ 2 & 5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 4 & 1 & -2 \\ 0 & 3 & 5 \end{bmatrix} \right) \begin{bmatrix} 2 \\ 4 \\ -3 \end{bmatrix}$

$$= \begin{bmatrix} 4 & -8 & -17 \\ 8 & 17 & 21 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 \\ 4 \\ -3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 27 \\ 21 \end{bmatrix}$$

$$\therefore A(BC) = (AB)C$$

8.3 จงหา DC

$$\text{วิธีทำ } DC = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 \\ 4 \\ -3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 \\ 4 \\ -3 \end{bmatrix}$$

8.4 จงแสดงให้เห็นจริงว่า $(AB)^T$ กับ $B^T A^T$ เท่ากันหรือไม่ เพราะอะไร

$$\text{วิธีทำ } AB = \begin{bmatrix} 1 & -3 \\ 2 & 5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 4 & 1 & -2 \\ 0 & 3 & 5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4 & -8 & -17 \\ 8 & 17 & 21 \end{bmatrix}$$

$$(AB)^T = \begin{bmatrix} 4 & 8 \\ -8 & 17 \\ -17 & 21 \end{bmatrix}$$

$$B^T A^T = \begin{bmatrix} 4 & 0 \\ 1 & 3 \\ -2 & 5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ -3 & 5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4 & 8 \\ -8 & 17 \\ -17 & 21 \end{bmatrix}$$

$$\therefore (AB)^T = B^T A^T \text{ เพราะ เป็นไปตามสมบัติของเมทริกซ์}$$

9. จงบอกเงื่อนไขที่ทำให้ $(AB)^2 = A^2 B^2$

$$\text{วิธีทำ } \text{เงื่อนไขที่ทำให้ } (AB)^2 = A^2 B^2$$

1. A และ B ต้องมีมิติเท่ากัน
2. A และ B ต้องเป็นเมทริกซ์เอกลักษณะหนึ่งหรือเป็นเมทริกซ์เอกลักษณะทั้ง 2 เมทริกซ์

10. จงหาเมทริกซ์ผกผันสำหรับการคูณ

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 4 \\ -5 & 9 \end{bmatrix}$$

$$\text{วิธีทำ ให้ } B = A^{-1} = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}$$

$$\text{จะได้ } AB = BA = I$$

$$\therefore \begin{bmatrix} 2 & 4 \\ -5 & 9 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} 2a+4c & 2b+4d \\ -5a+9c & -5b+9d \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\therefore 2a + 4c = 1$$

...(1)

12

$$-5a + 9c = 0 \quad \dots(2)$$

$$2b + 4d = 0 \quad \dots(3)$$

$$-5b + 9d = 1 \quad \dots(4)$$

$$(1) \times 5, \quad 10a + 20c = 5 \quad \dots(5)$$

$$(2) \times 2, \quad -10a + 18c = 0 \quad \dots(6)$$

$$(5) + (6), \quad 38c = 5, \quad c = \frac{5}{38}$$

$$\text{แทน } c = \frac{5}{38} \text{ ใน (1) ได้ } 2a + 4\left(\frac{5}{38}\right) = 1, \quad a = \frac{9}{38}$$

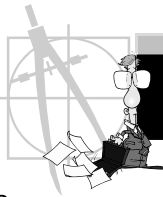
$$(3) \times 5, \quad 10b + 20d = 0 \quad \dots(7)$$

$$(4) \times 2, \quad -10b + 18d = 2 \quad \dots(8)$$

$$(7) + (8), \quad 38d = 2, \quad d = \frac{1}{19}$$

$$\text{แทน } d = \frac{1}{19} \text{ ใน (3) ได้ } 2b + 4\left(\frac{1}{19}\right) = 0, \quad b = -\frac{2}{19}$$

$$\therefore A^{-1} = \begin{bmatrix} \frac{9}{38} & -\frac{2}{19} \\ \frac{5}{38} & \frac{1}{19} \end{bmatrix}$$

ดีเทอร์มิแนนต์

จงแสดงวิธีทำ

1. จงหาดีเทอร์มิแนนต์ของเมทริกซ์ต่อไปนี้

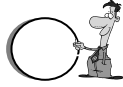
$$1.1 \quad [15] = 15$$

$$1.2 \quad [-3] = -3$$

$$1.3 \quad \begin{bmatrix} -1 & 2 \\ 4 & 5 \end{bmatrix} = -5 - 8 = -13$$

$$1.4 \quad \begin{bmatrix} 2 & 4 \\ -3 & 1 \end{bmatrix} = 2 + 12 = 14$$

$$1.5 \quad \begin{bmatrix} 2 & 0 & -2 \\ 4 & -1 & 1 \\ 1 & 2 & 1 \end{bmatrix} = -2 + 0 - 16 - 2 - 4 - 0 = -24$$

$$1.6 \begin{bmatrix} -1 & -2 & 3 \\ 1 & 2 & -1 \\ 0 & 1 & -4 \end{bmatrix} = 8 + 0 + 3 - 0 - 1 - 8 = 2$$

2. จงหาค่าต่อไปนี้

$$2.1 \begin{vmatrix} 3 & -5 \\ 4 & 2 \\ \hline 13 & 0 \\ -2 & 1 \end{vmatrix}$$

$$\text{วิธีทำ} \begin{vmatrix} 3 & -5 \\ 4 & 2 \\ \hline 13 & 0 \\ -2 & 1 \end{vmatrix} = \frac{6+20}{13-0} = \frac{26}{13} = 2$$

$$2.2 \begin{vmatrix} 3 & 0 & 1 \\ 4 & 2 & 3 \\ 0 & 1 & 1 \\ \hline -1 & 2 & 4 \\ 3 & 2 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \end{vmatrix}$$

$$\text{วิธีทำ} \begin{vmatrix} 3 & 0 & 1 & | & 3 & 0 \\ 4 & 2 & 3 & | & 4 & 2 \\ 0 & 1 & 1 & | & 0 & 1 \\ \hline -1 & 2 & 4 & | & -1 & 2 \\ 3 & 2 & 1 & | & 3 & 2 \\ 0 & 1 & 0 & | & 0 & 1 \end{vmatrix} = \frac{6+0+4-0-9-0}{0+0+12-0+1-0} = \frac{1}{13}$$

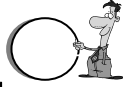
3. จงหาค่า **a** และ **b**

$$3.1 \begin{vmatrix} 2 & 3 \\ 4 & a \end{vmatrix} = -10$$

$$\text{วิธีทำ} \begin{vmatrix} 2 & 3 \\ 4 & a \end{vmatrix} = -10, \quad 2a - 12 = -10, \quad a = 1$$

$$3.2 \text{ วิธีทำ} \begin{vmatrix} 2 & 1 & 2 \\ 4 & 0 & 4 \\ 5 & 3 & b \end{vmatrix} \begin{vmatrix} 2 & 1 \\ 4 & 0 \\ 5 & 3 \end{vmatrix} = 0$$

$$\begin{aligned} \therefore 0 + 20 + 24 - 0 - 24 - 4b &= 0 \\ 20 &= 4b, \quad b = 5 \end{aligned}$$

4. กำหนด $A = \begin{bmatrix} 2 & 0 & -1 \\ 4 & 3 & 2 \\ 1 & 5 & 3 \end{bmatrix}$

จงหา M_{11} , M_{23} , C_{22} , และ C_{32}

วิธีทำ $M_{11} = \begin{vmatrix} 3 & 2 \\ 5 & 3 \end{vmatrix} = 9 - 10 = -1$

วิธีทำ $M_{23} = \begin{vmatrix} 2 & 0 \\ 1 & 5 \end{vmatrix} = 10 - 0 = 10$

วิธีทำ $C_{22} = (-1)^{2+2} \begin{vmatrix} 2 & -1 \\ 1 & 3 \end{vmatrix} = (1)(6 + 1) = 7$

วิธีทำ $C_{32} = (-1)^{3+2} \begin{vmatrix} 2 & -1 \\ 4 & 2 \end{vmatrix} = (-1)(4 + 4) = -8$

5. กำหนด $A = \begin{bmatrix} 2 & 4 & -2 \\ -1 & 0 & 2 \\ 3 & 1 & 5 \end{bmatrix}$

จงหา $\det A$ โดยวิธีการกระจายโคแฟกเตอร์

วิธีทำ กระจายตามแถวที่ 2, $\det A = a_{21}C_{21} + a_{22}C_{22} + a_{23}C_{23}$

$C_{21} = (-1)^{2+1} \begin{vmatrix} 4 & -2 \\ 1 & 5 \end{vmatrix} = (-1)(20 + 2) = -22$

$C_{23} = (-1)^{2+3} \begin{vmatrix} 2 & 4 \\ 3 & 1 \end{vmatrix} = (-1)(2 - 12) = 10$

$\det A = (-1)(-22) + 0 + (2)(10) = 42$

6. จงใช้สมบัติของดีเทอร์มิแนนต์ อธิบายว่าสมการเป็นจริงอย่างไร

6.1 $\begin{vmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 0 & 0 & 0 \\ -2 & 4 & 5 \end{vmatrix} = 0$

วิธีทำ สมการเป็นจริงตามสมบัติ ข้อ 1

6.2 $\begin{vmatrix} 3 & 4 & 5 \\ 1 & -3 & 2 \\ 3 & 4 & 5 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 2 & 1 & 2 \\ 4 & 3 & 4 \\ 6 & 0 & 6 \end{vmatrix}$

วิธีทำ สมการเป็นจริงตามสมบัติ ข้อ 3

$$6.3 \begin{vmatrix} 1 & 0 & 2 \\ 2 & 3 & 4 \\ -1 & 2 & 3 \end{vmatrix} = - \begin{vmatrix} -1 & 2 & 3 \\ 2 & 3 & 4 \\ 1 & 0 & 2 \end{vmatrix}$$

วิธีทำ สมการเป็นจริงตามสมบัติข้อ 4

7. กำหนด $A = \begin{bmatrix} -1 & -1 & -2 & 0 \\ 2 & 3 & 0 & 1 \\ 0 & 2 & 0 & 2 \\ 2 & 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$ จงหาค่า $\det A$

เลือกกระจายตามแถวที่ 3

วิธีทำ $\therefore \det A = a_{31}c_{31} + a_{32}c_{32} + a_{33}c_{33} + a_{34}c_{34}$

$$c_{32} = (-1)^{3+2} \begin{vmatrix} -1 & -2 & 0 \\ 2 & 0 & 1 \\ 2 & 1 & 1 \end{vmatrix} = (-1)(0-4 + 0 - 0 + 1 + 4) = -1$$

$$c_{34} = (-1)^{3+4} \begin{vmatrix} -1 & -1 & -2 \\ 2 & 3 & 0 \\ 2 & 1 & 1 \end{vmatrix} = (-1)(-3 + 0 - 4 + 12 - 0 + 2) = -7$$

$$\therefore |A| = 0 + 2(-1) + 0 + 2(-7) = -16$$

8. จงหา $\det A$ จาก

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & -3 & 2 \\ 2 & 1 & 0 & 4 \\ -1 & 4 & 5 & -2 \\ 3 & 0 & 4 & 6 \end{bmatrix}$$

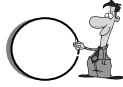
วิธีทำ กระจายตามแถวที่ 2, $\det A = a_{21}c_{21} + a_{22}c_{22} + a_{23}c_{23} + a_{24}c_{24}$

$$c_{21} = (-1)^{2+1} \begin{vmatrix} 2 & -3 & 2 \\ 4 & 5 & -2 \\ 0 & 4 & 6 \end{vmatrix} = (-1)(60 + 0 + 32 - 0 + 16 + 72) = -180$$

$$c_{22} = (-1)^{2+2} \begin{vmatrix} 1 & -3 & 2 \\ -1 & 5 & -2 \\ 3 & 4 & 6 \end{vmatrix} = (1)(30 + 18 - 8 - 3 \cdot 0 + 8 - 18) = 0$$

$$c_{24} = (-1)^{2+4} \begin{vmatrix} 1 & 2 & -3 \\ -1 & 4 & 5 \\ 3 & 0 & 4 \end{vmatrix} = (1)(16 + 30 + 0 + 36 - 0 + 8) = 90$$

$$\det A = 2(-180) + 1(0) + 4(90) = 0$$

9. จงหา $\det B$ จาก

$$B = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 0 & 2 & 3 \\ 1 & -1 & 2 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 2 & 2 & 0 & 1 & 3 \\ 1 & 0 & 3 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

วิธีทำ กระจายตามแถวที่ 3 , $\det B = a_{31}C_{31} + a_{32}C_{32} + a_{33}C_{33} + a_{34}C_{34} + a_{35}C_{35}$
 $= a_{32}C_{32} + a_{33}C_{33} + a_{34}C_{34}$

$$C_{32} = (-1)^{3+2} \begin{vmatrix} 2 & 0 & 2 & 3 \\ 1 & 2 & 0 & 1 \\ 2 & 0 & 1 & 3 \\ 1 & 3 & 1 & 1 \end{vmatrix}, \quad \text{กระจายตามหลักที่ 2 จะได้}$$

$$= (-1)(a_{22}C_{22} + a_{42}C_{42})$$

$$= (-1) \left[2 \begin{vmatrix} 2 & 2 & 3 \\ 2 & 1 & 3 \\ 1 & 1 & 1 \end{vmatrix} + 3 \begin{vmatrix} 2 & 2 & 3 \\ 1 & 0 & 1 \\ 2 & 1 & 3 \end{vmatrix} \right]$$

$$= (-1)[(2)(2 + 6 + 6 - 3 - 6 - 4) + 3(0 + 4 + 3 - 0 - 2 - 6)]$$

$$= (-1)[(2)(1) + (3)(-1)] = (-1)(-1) = 1$$

$$C_{33} = (-1)^{3+3} \begin{vmatrix} 2 & 1 & 2 & 3 \\ 1 & -1 & 0 & 1 \\ 2 & 2 & 1 & 3 \\ 1 & 0 & 1 & 1 \end{vmatrix}, \quad \text{กระจายตามแถวที่ 2 จะได้}$$

$$= (1)(a_{21}C_{21} + a_{22}C_{22} + a_{24}C_{24})$$

$$= a_{21}C_{21} + a_{22}C_{22} + a_{24}C_{24}$$

$$= (1) \left[(-1) \begin{vmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 2 & 1 & 3 \\ 0 & 1 & 1 \end{vmatrix} + (-1) \begin{vmatrix} 2 & 2 & 3 \\ 2 & 1 & 3 \\ 1 & 1 & 1 \end{vmatrix} + (1) \begin{vmatrix} 2 & 1 & 2 \\ 2 & 2 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \end{vmatrix} \right]$$

$$= (1)[(-1)(0) + (-1)[(1)(1)] + (1)[(1)(-1)]]$$

$$= 0 - 1 - 1 = -2$$

$$C_{34} = (-1)^{3+4} \begin{vmatrix} 2 & 1 & 0 & 3 \\ 1 & -1 & 2 & 1 \\ 2 & 2 & 0 & 3 \\ 1 & 0 & 3 & 1 \end{vmatrix}, \quad \text{กระจายตามแถวที่ 1 จะได้}$$

$$= (-1)(a_{11}C_{11} + a_{12}C_{12} + a_{14}C_{14})$$

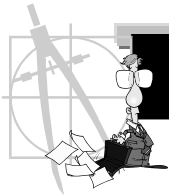
$$\begin{aligned}
 &= (-1) \left[2 \left(\begin{vmatrix} -1 & 2 & 3 \\ 2 & 0 & 3 \\ 0 & 3 & 1 \end{vmatrix} \right) + (1) \left(\begin{vmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 2 & 0 & 3 \\ 1 & 3 & 1 \end{vmatrix} \right) + (3) \left(\begin{vmatrix} 1 & -1 & 2 \\ 2 & 2 & 0 \\ 1 & 0 & 3 \end{vmatrix} \right) \right] \\
 &= (-1)[(2)(23) + 1 + (-3)(8)] \\
 &= (-1)(23) \qquad \qquad \qquad = -23 \\
 \therefore \det B &= \qquad \qquad \qquad (1)(1) + (1)(-2) + (1)(-23) \qquad \qquad = -24
 \end{aligned}$$

10. จงแสดงให้เห็นว่า

$$\begin{vmatrix} b^2 + ac & bc & c^2 \\ ab & 2ac & bc \\ a^2 & ab & b^2 + ac \end{vmatrix} = 4a^2b^2c^2$$

วิธีทำ

$$\begin{aligned}
 &\begin{vmatrix} b^2 + ac & bc & c^2 \\ ab & 2ac & bc \\ a^2 & ab & b^2 + ac \end{vmatrix} \begin{vmatrix} b^2 + ac & bc \\ a^2 & ab \end{vmatrix} \\
 &= (b^2 + ac)(2ac)(b^2 + ac) + (bc)(bc)(a^2) + (c^2)(ab)(ab) - (a^2)(2ac)(c^2) \\
 &\quad - (ab)(bc)(b^2 + ac) - (b^2 + ac)(ab)(bc) \\
 &= 2ab^4c + 4a^2b^2c^2 + 2a^3c^3 + a^2b^2c^2 + a^2b^2c^2 - 2a^3c^3 - (ab^4c + a^2b^2c^2) - (ab^4c + a^2b^2c^2) \\
 &= 4a^2b^2c^2
 \end{aligned}$$

การแก้สมการเชิงเส้น

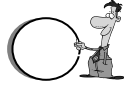
จงแสดงวิธีทำ

จากข้อ 1-4 จงหา $\text{adj}(A)$

$$1. \quad A = \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ -4 & 5 \end{bmatrix}$$

วิธีทำ

$$\begin{aligned}
 A &= \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ -4 & 5 \end{bmatrix} \\
 c_{11} &= 5, \quad c_{12} = 4, \quad c_{21} = 1, \quad c_{22} = 1 \\
 \text{adj}(A) &= \begin{bmatrix} 5 & 1 \\ 4 & 1 \end{bmatrix}
 \end{aligned}$$

$$2. \mathbf{A} = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 0 & 2 & 1 \\ 1 & 0 & 2 \end{bmatrix}$$

วิธีทำ $\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 0 & 2 & 1 \\ 1 & 0 & 2 \end{bmatrix}$

$$C_{11} = \begin{vmatrix} 2 & 1 \\ 0 & 2 \end{vmatrix} = 4$$

$$C_{12} = (-1) \begin{vmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 2 \end{vmatrix} = 1$$

$$C_{13} = \begin{vmatrix} 0 & 2 \\ 1 & 0 \end{vmatrix} = -2$$

$$C_{21} = (-1) \begin{vmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 2 \end{vmatrix} = -4$$

$$C_{22} = \begin{vmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 2 \end{vmatrix} = 2$$

$$C_{23} = (-1) \begin{vmatrix} 1 & 2 \\ 1 & 0 \end{vmatrix} = 2$$

$$C_{31} = \begin{vmatrix} 2 & 0 \\ 2 & 1 \end{vmatrix} = 2$$

$$C_{32} = (-1) \begin{vmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{vmatrix} = -1$$

$$C_{33} = \begin{vmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 2 \end{vmatrix} = 2$$

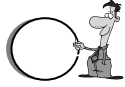
$$\text{adj}(\mathbf{A}) = \begin{bmatrix} 4 & -4 & 2 \\ 1 & 2 & -1 \\ -2 & 2 & 2 \end{bmatrix}$$

$$3. \mathbf{A} = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 0 & 1 \\ 2 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 2 & 2 & 0 \\ 2 & 1 & 0 & 2 \end{bmatrix}$$

วิธีทำ $\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 0 & 1 \\ 2 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 2 & 2 & 0 \\ 2 & 1 & 0 & 2 \end{bmatrix}$

$$C_{11} = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 2 & 2 & 0 \\ 1 & 0 & 2 \end{vmatrix} = 0$$

$$C_{12} = (-1) \begin{vmatrix} 2 & 1 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \\ 2 & 0 & 2 \end{vmatrix} = -8$$

$$C_{13} = \begin{vmatrix} 2 & 1 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \\ 2 & 1 & 2 \end{vmatrix} = 8$$

$$C_{14} = (-1) \begin{vmatrix} 2 & 1 & 1 \\ 0 & 2 & 2 \\ 2 & 1 & 0 \end{vmatrix} = 4$$

$$C_{21} = (-1) \begin{vmatrix} 2 & 0 & 1 \\ 2 & 2 & 0 \\ 1 & 0 & 2 \end{vmatrix} = -6$$

$$C_{22} = \begin{vmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 2 & 0 \\ 2 & 0 & 2 \end{vmatrix} = 0$$

$$C_{23} = (-1) \begin{vmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 0 & 2 & 0 \\ 2 & 1 & 2 \end{vmatrix} = 0$$

$$C_{24} = \begin{vmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 0 & 2 & 2 \\ 2 & 1 & 0 \end{vmatrix} = 6$$

$$C_{31} = \begin{vmatrix} 2 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 2 \end{vmatrix} = 3$$

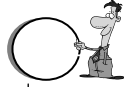
$$C_{32} = (-1) \begin{vmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 2 & 1 & 0 \\ 2 & 0 & 2 \end{vmatrix} = 0$$

$$C_{33} = \begin{vmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 2 & 1 & 0 \\ 2 & 1 & 2 \end{vmatrix} = -6$$

$$C_{34} = (-1) \begin{vmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 2 & 1 & 1 \\ 2 & 1 & 0 \end{vmatrix} = -3$$

$$C_{41} = (-1) \begin{vmatrix} 2 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 0 \\ 2 & 2 & 0 \end{vmatrix} = 0$$

$$C_{42} = \begin{vmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 2 & 1 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \end{vmatrix} = 4$$

20

$$C_{43} = (-1) \begin{vmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 2 & 1 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \end{vmatrix} = -4$$

$$C_{44} = \begin{vmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 2 & 1 & 1 \\ 0 & 2 & 2 \end{vmatrix} = -8$$

$$\text{adj}(A) = \begin{bmatrix} 0 & -6 & 3 & 0 \\ -8 & 0 & 0 & 4 \\ 8 & 0 & -6 & -4 \\ 4 & 6 & -3 & -8 \end{bmatrix}$$

$$4. \quad A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ -1 & 1 & 0 & 2 \\ 1 & 1 & 0 & 4 \\ -1 & 1 & 0 & 8 \end{bmatrix}$$

วิธีทำ

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ -1 & 1 & 0 & 2 \\ 1 & 1 & 0 & 4 \\ -1 & 1 & 0 & 8 \end{bmatrix}$$

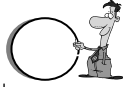
$$C_{11} = \begin{vmatrix} 1 & 0 & 2 \\ 1 & 0 & 4 \\ 1 & 0 & 8 \end{vmatrix} = 0$$

$$C_{12} = (-1) \begin{vmatrix} -1 & 0 & 2 \\ 1 & 0 & 4 \\ -1 & 0 & 8 \end{vmatrix} = 0$$

$$C_{13} = \begin{vmatrix} -1 & 1 & 2 \\ 1 & 1 & 4 \\ -1 & 1 & 8 \end{vmatrix} = -12$$

$$C_{14} = (-1) \begin{vmatrix} -1 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \\ -1 & 1 & 0 \end{vmatrix} = 0$$

$$C_{21} = (-1) \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 4 \\ 1 & 0 & 8 \end{vmatrix} = 4$$

$$C_{22} = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 4 \\ -1 & 0 & 8 \end{vmatrix} = -12$$

$$C_{23} = (-1) \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 4 \\ -1 & 1 & 8 \end{vmatrix} = 6$$

$$C_{24} = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 0 \\ -1 & 1 & 0 \end{vmatrix} = 2$$

$$C_{31} = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 2 \\ 1 & 0 & 8 \end{vmatrix} = -6$$

$$C_{32} = (-1) \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ -1 & 0 & 2 \\ -1 & 0 & 8 \end{vmatrix} = -6$$

$$C_{33} = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ -1 & 1 & 2 \\ -1 & 1 & 8 \end{vmatrix} = 12$$

$$C_{34} = (-1) \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ -1 & 1 & 0 \\ -1 & 1 & 0 \end{vmatrix} = 0$$

$$C_{41} = (-1) \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 2 \\ 1 & 0 & 4 \end{vmatrix} = 2$$

$$C_{42} = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ -1 & 0 & 2 \\ 1 & 0 & 4 \end{vmatrix} = 6$$

$$C_{43} = (-1) \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ -1 & 1 & 2 \\ 1 & 1 & 4 \end{vmatrix} = -6$$

$$C_{44} = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ -1 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \end{vmatrix} = -2$$

22

$$\text{adj}(A) = \begin{bmatrix} 0 & 4 & -6 & 2 \\ 0 & -12 & -6 & 6 \\ -12 & 6 & 12 & -6 \\ 0 & 2 & 0 & -2 \end{bmatrix}$$

จากข้อ 5-9 จงหา A^{-1}

5. $A = \begin{bmatrix} 3 & -1 \\ 2 & 4 \end{bmatrix}$

วิธีทำ $A = \begin{bmatrix} 3 & -1 \\ 2 & 4 \end{bmatrix}$

$$C_{11} = 4, \quad C_{12} = -2, \quad C_{21} = 1, \quad C_{22} = 3$$

$$\text{adj}(A) = \begin{bmatrix} 4 & 1 \\ -2 & 3 \end{bmatrix}, \quad \det.A = 12 - 2 = 10$$

$$A^{-1} = \begin{bmatrix} \frac{4}{10} & \frac{1}{10} \\ \frac{-2}{10} & \frac{3}{10} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{2}{5} & \frac{1}{10} \\ \frac{-1}{5} & \frac{3}{10} \end{bmatrix}$$

6. $A = \begin{bmatrix} 2 & -3 & 1 \\ 1 & 0 & 2 \\ 3 & 2 & 1 \end{bmatrix}$

วิธีทำ $A = \begin{bmatrix} 2 & -3 & 1 \\ 1 & 0 & 2 \\ 3 & 2 & 1 \end{bmatrix}$

$$\det.A = \begin{vmatrix} 2 & -3 & 1 \\ 1 & 0 & 2 \\ 3 & 2 & 1 \end{vmatrix} = -21$$

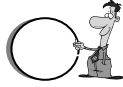
$$C_{11} = \begin{vmatrix} 0 & 2 \\ 2 & 1 \end{vmatrix} = -4, \quad C_{12} = - \begin{vmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 1 \end{vmatrix} = -(1 - 6) = 5$$

$$C_{13} = \begin{vmatrix} 1 & 0 \\ 3 & 2 \end{vmatrix} = 2, \quad C_{21} = - \begin{vmatrix} -3 & 1 \\ 2 & 1 \end{vmatrix} = -(-3 - 2) = 5$$

$$C_{22} = \begin{vmatrix} 2 & 1 \\ 3 & 1 \end{vmatrix} = -1, \quad C_{23} = - \begin{vmatrix} 2 & -3 \\ 3 & 2 \end{vmatrix} = -(4 + 9) = -13$$

$$C_{31} = \begin{vmatrix} -3 & 1 \\ 0 & 2 \end{vmatrix} = -6, \quad C_{32} = - \begin{vmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 2 \end{vmatrix} = -3$$

$$C_{33} = \begin{vmatrix} 2 & -3 \\ 1 & 0 \end{vmatrix} = 3$$

$$\text{adj}(A) = \begin{bmatrix} -4 & 5 & -6 \\ 5 & -1 & -3 \\ 2 & -13 & 3 \end{bmatrix}$$

$$A^{-1} = \begin{bmatrix} \frac{4}{21} & \frac{-5}{21} & \frac{6}{21} \\ \frac{-5}{21} & \frac{1}{21} & \frac{3}{21} \\ \frac{-2}{21} & \frac{13}{21} & \frac{-3}{21} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{4}{21} & \frac{-5}{21} & \frac{2}{7} \\ \frac{-5}{21} & \frac{1}{21} & \frac{1}{7} \\ \frac{-2}{21} & \frac{13}{21} & \frac{-1}{7} \end{bmatrix}$$

$$7. \mathbf{A} = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & -1 & 2 \\ -2 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & 1 & -1 \end{bmatrix}$$

วิธีทำ

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & -1 & 2 \\ -2 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & 1 & -1 \end{bmatrix}$$

$$\det.A = \begin{vmatrix} 2 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & -1 & 2 \\ -2 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & 1 & -1 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 0 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & -1 & 2 \\ -2 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & 1 & -1 \end{vmatrix} \begin{matrix} R_3 + R_1 \end{matrix}$$

$$= (-2) \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 2 \\ -1 & 1 & -1 \end{vmatrix} = 4$$

$$C_{11} = \begin{vmatrix} 1 & -1 & 2 \\ 0 & 1 & 0 \\ -1 & 1 & -1 \end{vmatrix} = 1$$

$$C_{12} = (-1) \begin{vmatrix} 0 & -1 & 2 \\ -2 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & -1 \end{vmatrix} = 2$$

$$C_{13} = \begin{vmatrix} 0 & 1 & 2 \\ -2 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & -1 \end{vmatrix} = 2$$

$$C_{14} = (-1) \begin{vmatrix} 0 & 1 & -1 \\ -2 & 0 & 1 \\ 0 & -1 & 1 \end{vmatrix} = 0$$

$$C_{21} = (-1) \begin{vmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ -1 & 1 & -1 \end{vmatrix} = 0$$

$$C_{22} = \begin{vmatrix} 2 & 0 & 1 \\ -2 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & -1 \end{vmatrix} = -4$$

$$C_{23} = (-1) \begin{vmatrix} 2 & 1 & 1 \\ -2 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & -1 \end{vmatrix} = 0$$

$$C_{24} = \begin{vmatrix} 2 & 1 & 0 \\ -2 & 0 & 1 \\ 0 & -1 & 1 \end{vmatrix} = 4$$

$$C_{31} = \begin{vmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 1 & -1 & 2 \\ -1 & 1 & -1 \end{vmatrix} = -1$$

$$C_{32} = (-1) \begin{vmatrix} 2 & 0 & 1 \\ 0 & -1 & 2 \\ 0 & 1 & -1 \end{vmatrix} = 2$$

$$C_{33} = \begin{vmatrix} 2 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \\ 0 & -1 & -1 \end{vmatrix} = 2$$

$$C_{34} = (-1) \begin{vmatrix} 2 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & -1 \\ 0 & -1 & 1 \end{vmatrix} = 0$$

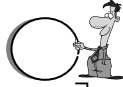
$$C_{41} = (-1) \begin{vmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 1 & -1 & 2 \\ 0 & 1 & 0 \end{vmatrix} = 1$$

$$C_{42} = \begin{vmatrix} 2 & 0 & 1 \\ 0 & -1 & 2 \\ -2 & 1 & 0 \end{vmatrix} = -6$$

$$C_{43} = (-1) \begin{vmatrix} 2 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \\ -2 & 0 & 0 \end{vmatrix} = 2$$

$$C_{44} = \begin{vmatrix} 2 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & -1 \\ -2 & 0 & 1 \end{vmatrix} = 4$$

$$\text{adj}(A) = \begin{bmatrix} 1 & 0 & -1 & 1 \\ 2 & -4 & 2 & -6 \\ 2 & 0 & 2 & 2 \\ 0 & 4 & 0 & 4 \end{bmatrix}$$

$$A^{-1} = \begin{bmatrix} \frac{1}{4} & 0 & \frac{-1}{4} & \frac{1}{4} \\ \frac{1}{2} & -1 & \frac{1}{2} & \frac{-3}{2} \\ \frac{1}{2} & 0 & \frac{1}{2} & \frac{1}{2} \\ 0 & 1 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$8. \mathbf{A} = \begin{bmatrix} 2 & 3 & 2 & -3 \\ 1 & -1 & -1 & 1 \\ 3 & 2 & 1 & -1 \\ 1 & 2 & 2 & -2 \end{bmatrix}$$

วิธีทำ

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 2 & 3 & 2 & -3 \\ 1 & -1 & -1 & 1 \\ 3 & 2 & 1 & -1 \\ 1 & 2 & 2 & -2 \end{bmatrix}$$

$$\det.A = \begin{vmatrix} 2 & 3 & 2 & -3 \\ 1 & -1 & -1 & 1 \\ 3 & 2 & 1 & -1 \\ 1 & 2 & 2 & -2 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 0 & -1 \\ 1 & -1 & -1 & 1 \\ 3 & 2 & 1 & -1 \\ 1 & 2 & 2 & -2 \end{vmatrix}$$

$$= \begin{vmatrix} 1 & 0 & 0 & -1 \\ 1 & 0 & -1 & 1 \\ 3 & 1 & 1 & -1 \\ 1 & 0 & 2 & -2 \end{vmatrix} = (1)(-1) \begin{vmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 2 & -2 \end{vmatrix} = 3$$

$$C_{11} = \begin{vmatrix} -1 & -1 & 1 \\ 2 & 1 & -1 \\ 2 & 2 & -2 \end{vmatrix} = 0$$

$$C_{12} = - \begin{vmatrix} 1 & -1 & 1 \\ 3 & 1 & -1 \\ 1 & 2 & -2 \end{vmatrix} = 0$$

$$C_{13} = \begin{vmatrix} 1 & -1 & 1 \\ 3 & 2 & -1 \\ 1 & 2 & -2 \end{vmatrix} = -3$$

$$C_{14} = - \begin{vmatrix} 1 & -1 & -1 \\ 3 & 2 & 1 \\ 1 & 2 & 2 \end{vmatrix} = -3$$

$$C_{21} = - \begin{vmatrix} 3 & 2 & -3 \\ 2 & 1 & -1 \\ 2 & 2 & -2 \end{vmatrix} = 2$$

$$C_{22} = \begin{vmatrix} 2 & 2 & -3 \\ 3 & 1 & -1 \\ 1 & 2 & -2 \end{vmatrix} = -5$$

$$C_{23} = - \begin{vmatrix} 2 & 3 & -3 \\ 3 & 2 & -1 \\ 1 & 2 & -2 \end{vmatrix} = 1$$

$$C_{24} = \begin{vmatrix} 2 & 3 & 2 \\ 3 & 2 & 1 \\ 1 & 2 & 2 \end{vmatrix} = -3$$

$$C_{31} = \begin{vmatrix} 3 & 2 & -3 \\ -1 & -1 & 1 \\ 2 & 2 & -2 \end{vmatrix} = 0$$

$$C_{32} = - \begin{vmatrix} 2 & 2 & -3 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 2 & -2 \end{vmatrix} = 3$$

$$C_{33} = \begin{vmatrix} 2 & 3 & -3 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 2 & -2 \end{vmatrix} = 0$$

$$C_{34} = - \begin{vmatrix} 2 & 3 & 2 \\ 1 & -1 & -1 \\ 1 & 2 & 2 \end{vmatrix} = 3$$

$$C_{41} = - \begin{vmatrix} 3 & 2 & -3 \\ -1 & -1 & 1 \\ 2 & 1 & -1 \end{vmatrix} = 1$$

$$C_{42} = \begin{vmatrix} 2 & 2 & -3 \\ 1 & -1 & 1 \\ 3 & 1 & -1 \end{vmatrix} = -4$$

$$C_{43} = - \begin{vmatrix} 2 & 3 & -3 \\ 1 & -1 & 1 \\ 3 & 2 & -1 \end{vmatrix} = 5$$

$$C_{44} = \begin{vmatrix} 2 & 3 & 2 \\ 1 & -1 & -1 \\ 3 & 2 & 1 \end{vmatrix} = 0$$

$$\text{adj}(A) = \begin{bmatrix} 0 & 2 & 0 & 1 \\ 0 & -5 & 3 & -4 \\ -3 & 1 & 0 & 5 \\ -3 & -3 & 3 & 0 \end{bmatrix}$$

$$A^{-1} = \begin{bmatrix} 0 & \frac{2}{3} & 0 & \frac{1}{3} \\ 0 & \frac{-5}{3} & 1 & \frac{-4}{3} \\ -1 & \frac{1}{3} & 0 & \frac{5}{3} \\ -1 & -1 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

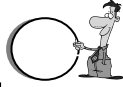
$$9. \mathbf{A} = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 4 & 8 & 16 \\ 1 & -2 & 4 & -8 & 16 \\ 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

วิธีทำ

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 4 & 8 & 16 \\ 1 & -2 & 4 & -8 & 16 \\ 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\begin{aligned} \det.A &= \begin{vmatrix} -1 & 1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \\ 2 & 4 & 8 & 16 \\ -2 & 4 & -8 & 16 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 0 & 2 & 0 & 2 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \\ 2 & 4 & 8 & 16 \\ -2 & 4 & -8 & 16 \end{vmatrix} \begin{matrix} R_1+R_2 \\ \\ \\ \end{matrix} \\ &= \begin{vmatrix} 0 & 2 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 1 & 0 \\ 2 & 4 & 8 & 12 \\ -2 & 4 & -8 & 12 \end{vmatrix} = -2 \begin{vmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 2 & 8 & 12 \\ -2 & -8 & 12 \end{vmatrix} = -2 \begin{vmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 2 & 8 & 12 \\ 0 & 0 & 24 \end{vmatrix} \\ &= -48 \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 8 \end{vmatrix} = -48(8-2) = -288 \end{aligned}$$

$$C_{11} = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 4 & 8 & 16 \\ -2 & 4 & -8 & 16 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{vmatrix} = 0$$

$$\begin{aligned} C_{12} &= - \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 4 & 8 & 16 \\ 1 & 4 & -8 & 16 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 4 & 8 & 16 \\ 4 & -8 & 16 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 4 & 8 & 16 \\ 0 & -16 & 0 \end{vmatrix} \\ &= 16 \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 4 & 16 \end{vmatrix} = 16(16-4) = 192 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} C_{13} &= \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 8 & 16 \\ 1 & -2 & -8 & 16 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \end{vmatrix} = - \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 2 & 8 & 16 \\ -2 & -8 & 16 \end{vmatrix} = - \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 2 & 8 & 16 \\ 0 & 0 & 32 \end{vmatrix} \\ &= -32 \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 8 \end{vmatrix} = -32(8-2) = -192 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} C_{14} &= - \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 4 & 16 \\ 1 & -2 & 4 & 16 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 2 & 4 & 16 \\ -2 & 4 & 16 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 2 & 4 & 16 \\ -4 & 0 & 0 \end{vmatrix} \\ &= -4 \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 4 & 16 \end{vmatrix} = -4(16-4) = -48 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} C_{15} &= \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 4 & 8 \\ 1 & -2 & 4 & -8 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \end{vmatrix} = - \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 2 & 4 & 8 \\ -2 & 4 & -8 \end{vmatrix} = - \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 2 & 4 & 8 \\ 0 & 8 & 0 \end{vmatrix} \\ &= 8 \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 8 \end{vmatrix} = 8(8-2) = 48 \end{aligned}$$

$$C_{21} = - \begin{vmatrix} -1 & 1 & -1 & 1 \\ 2 & 4 & 8 & 16 \\ -2 & 4 & -8 & 16 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{vmatrix} = 0$$

$$\begin{aligned} C_{22} &= \begin{vmatrix} 1 & 1 & -1 & 1 \\ 1 & 4 & 8 & 16 \\ 1 & 4 & -8 & 16 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \end{vmatrix} = - \begin{vmatrix} 1 & -1 & 1 \\ 4 & 8 & 16 \\ 4 & -8 & 16 \end{vmatrix} = - \begin{vmatrix} 1 & -1 & 1 \\ 4 & 8 & 16 \\ 0 & -16 & 0 \end{vmatrix} \\ &= -16 \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 4 & 16 \end{vmatrix} = -16(16-4) = -192 \end{aligned}$$

$$C_{23} = - \begin{vmatrix} 1 & -1 & -1 & 1 \\ 1 & 2 & 8 & 16 \\ 1 & -2 & -8 & 16 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} -1 & -1 & 1 \\ 2 & 8 & 16 \\ -2 & -8 & 16 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} -1 & -1 & 1 \\ 2 & 8 & 16 \\ 0 & 0 & 32 \end{vmatrix}$$

$$= 32 \begin{vmatrix} -1 & -1 \\ 2 & 8 \end{vmatrix} = 32(-8 + 2) = -192$$

$$C_{24} = \begin{vmatrix} 1 & -1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 4 & 16 \\ 1 & -2 & 4 & 16 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \end{vmatrix} = - \begin{vmatrix} -1 & 1 & 1 \\ 2 & 4 & 16 \\ -2 & 4 & 16 \end{vmatrix} = - \begin{vmatrix} -1 & 1 & 1 \\ 2 & 4 & 16 \\ -4 & 0 & 0 \end{vmatrix}$$

$$= 4 \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 4 & 16 \end{vmatrix} = 4(16 - 4) = 48$$

$$C_{25} = - \begin{vmatrix} 1 & -1 & 1 & -1 \\ 1 & 2 & 4 & 8 \\ 1 & -2 & 4 & -8 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} -1 & 1 & -1 \\ 2 & 4 & 8 \\ -2 & 4 & -8 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} -1 & 1 & -1 \\ 2 & 4 & 8 \\ 0 & 8 & 0 \end{vmatrix}$$

$$= -8 \begin{vmatrix} -1 & -1 \\ 2 & 8 \end{vmatrix} = -8(-8 + 2) = 48$$

$$C_{31} = 0$$

$$C_{32} = - \begin{vmatrix} 1 & 1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 4 & -8 & 16 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 4 & -8 & 16 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 1 & -1 & 1 \\ 0 & 2 & 0 \\ 4 & -8 & 16 \end{vmatrix}$$

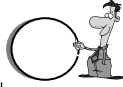
$$= 2 \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 4 & 16 \end{vmatrix} = 2(16 - 4) = 24$$

$$C_{33} = \begin{vmatrix} 1 & -1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & -2 & -8 & 16 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \end{vmatrix} = - \begin{vmatrix} -1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ -2 & -8 & 16 \end{vmatrix} = - \begin{vmatrix} -1 & -1 & 1 \\ 0 & 0 & 2 \\ -2 & -8 & 16 \end{vmatrix}$$

$$= 2 \begin{vmatrix} -1 & -1 \\ -2 & -8 \end{vmatrix} = 2(8 - 2) = 12$$

$$C_{34} = - \begin{vmatrix} 1 & -1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & -2 & 4 & 16 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} -1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ -2 & 4 & 16 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} -1 & 1 & 1 \\ 2 & 0 & 0 \\ -2 & 4 & 16 \end{vmatrix}$$

$$= -2 \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 4 & 16 \end{vmatrix} = -2(16 - 4) = -24$$

30

$$\begin{aligned} C_{35} &= \begin{vmatrix} 1 & -1 & 1 & -1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & -2 & 4 & -8 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \end{vmatrix} = - \begin{vmatrix} -1 & 1 & -1 \\ 1 & 1 & 1 \\ -2 & 4 & -8 \end{vmatrix} = - \begin{vmatrix} -1 & 1 & -1 \\ 0 & 2 & 0 \\ -2 & 4 & -8 \end{vmatrix} \\ &= -2 \begin{vmatrix} -1 & -1 \\ -2 & -8 \end{vmatrix} = -2(8 - 2) = -12 \end{aligned}$$

$$C_{41} = 0$$

$$\begin{aligned} C_{42} &= \begin{vmatrix} 1 & 1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 4 & 8 & 16 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \end{vmatrix} = - \begin{vmatrix} 1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 4 & 8 & 16 \end{vmatrix} = - \begin{vmatrix} 1 & -1 & 1 \\ 0 & 2 & 0 \\ 4 & 8 & 16 \end{vmatrix} \\ &= -2 \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 4 & 16 \end{vmatrix} = -2(16 - 4) = -24 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} C_{43} &= - \begin{vmatrix} 1 & -1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 8 & 16 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} -1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 2 & 8 & 16 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} -1 & -1 & 1 \\ 0 & 0 & 2 \\ 2 & 8 & 16 \end{vmatrix} \\ &= -2 \begin{vmatrix} -1 & -1 \\ 2 & 8 \end{vmatrix} = -2(-8 + 2) = 12 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} C_{44} &= \begin{vmatrix} 1 & -1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 4 & 16 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \end{vmatrix} = - \begin{vmatrix} -1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 2 & 4 & 16 \end{vmatrix} = - \begin{vmatrix} -1 & 1 & 1 \\ 2 & 0 & 0 \\ 2 & 4 & 16 \end{vmatrix} \\ &= 2 \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 4 & 16 \end{vmatrix} = 2(16 - 4) = 24 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} C_{45} &= - \begin{vmatrix} 1 & -1 & 1 & -1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 4 & 8 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} -1 & 1 & -1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 2 & 4 & 8 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} -1 & 1 & -1 \\ 0 & 2 & 0 \\ 2 & 4 & 8 \end{vmatrix} \\ &= 2 \begin{vmatrix} -1 & -1 \\ 2 & 8 \end{vmatrix} = 2(-8 + 2) = -12 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} C_{51} &= \begin{vmatrix} -1 & 1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \\ 2 & 4 & 8 & 16 \\ -2 & 4 & -8 & 16 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 0 & 2 & 0 & 2 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \\ 2 & 4 & 8 & 16 \\ -2 & 4 & -8 & 16 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 0 & 2 & 0 & 2 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \\ 2 & 4 & 8 & 16 \\ 0 & 8 & 0 & 32 \end{vmatrix} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 &= 8 \begin{vmatrix} 0 & 0 & 2 \\ 1 & 1 & 1 \\ 2 & 8 & 16 \end{vmatrix} + 32 \begin{vmatrix} 0 & 2 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \\ 2 & 4 & 8 \end{vmatrix} \\
 &= 8 \left(2 \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 8 \end{vmatrix} \right) + 32 \left(-2 \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 8 \end{vmatrix} \right) \\
 &= 96 - 384 = -288
 \end{aligned}$$

$$C_{52} = \begin{vmatrix} 1 & 1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 4 & 8 & 16 \\ 1 & 4 & -8 & 16 \end{vmatrix} = (-1) \begin{vmatrix} 1 & 1 & -1 & 1 \\ 0 & 0 & 2 & 0 \\ 1 & 4 & 8 & 16 \\ 1 & 4 & -8 & 16 \end{vmatrix} = 2 \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 4 & 16 \\ 1 & 4 & 16 \end{vmatrix} = 0$$

$$\begin{aligned}
 C_{53} &= \begin{vmatrix} 1 & -1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 8 & 16 \\ 1 & -2 & -8 & 16 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 1 & -1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 8 & 16 \\ 0 & -4 & -16 & 0 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 1 & -1 & -1 & 1 \\ 2 & 0 & 0 & 2 \\ 1 & 2 & 8 & 16 \\ 0 & -4 & -16 & 0 \end{vmatrix} \\
 &= \begin{vmatrix} 0 & -1 & -1 & 0 \\ 2 & 0 & 0 & 2 \\ 1 & 2 & 8 & 16 \\ 0 & -4 & -16 & 0 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 0 & -1 & -1 & 0 \\ 2 & 0 & 0 & 2 \\ 1 & 0 & 0 & 16 \\ 0 & -4 & -16 & 0 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 0 & -1 & 0 & 0 \\ 2 & 0 & 0 & 2 \\ 1 & 0 & 0 & 16 \\ 0 & -4 & -12 & 0 \end{vmatrix}
 \end{aligned}$$

$$= 12 \begin{vmatrix} 0 & -1 & 0 \\ 2 & 0 & 2 \\ 1 & 0 & 16 \end{vmatrix} = 12 \begin{vmatrix} 2 & 2 \\ 1 & 16 \end{vmatrix} = 12(32 - 2) = 360$$

$$C_{54} = \begin{vmatrix} 1 & -1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 4 & 16 \\ 1 & -2 & 4 & 16 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 1 & -1 & 1 & 1 \\ 0 & 2 & 0 & 0 \\ 1 & 2 & 4 & 16 \\ 1 & -2 & 4 & 16 \end{vmatrix} = 2 \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 4 & 16 \\ 1 & 4 & 16 \end{vmatrix} = 0$$

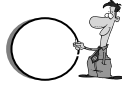
$$C_{55} = \begin{vmatrix} 1 & -1 & 1 & -1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 4 & 8 \\ 1 & -2 & 4 & -8 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 1 & -1 & 1 & -1 \\ 2 & 0 & 2 & 0 \\ 1 & 2 & 4 & 8 \\ 1 & -2 & 4 & -8 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 1 & -1 & 1 & -1 \\ 2 & 0 & 2 & 0 \\ 1 & 2 & 4 & 8 \\ 2 & 0 & 8 & 0 \end{vmatrix}$$

$$= -2 \begin{vmatrix} -1 & 1 & -1 \\ 2 & 4 & 8 \\ 0 & 8 & 0 \end{vmatrix} - 2 \begin{vmatrix} 1 & -1 & -1 \\ 1 & 2 & 8 \\ 2 & 0 & 0 \end{vmatrix}$$

$$= 16 \begin{vmatrix} -1 & -1 \\ 2 & 8 \end{vmatrix} - 4 \begin{vmatrix} -1 & -1 \\ 2 & 8 \end{vmatrix}$$

$$= 16(-8 + 2) - 4(-8 + 2)$$

$$= -96 + 24 = -72$$

$$\text{adj}(A) = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 & -288 \\ 192 & -192 & 24 & -24 & 0 \\ -192 & -192 & 12 & 12 & 360 \\ -48 & 48 & -24 & 24 & 0 \\ 48 & 48 & -12 & -12 & -72 \end{bmatrix}$$

$$A^{-1} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ \frac{-2}{3} & \frac{2}{3} & \frac{-1}{12} & \frac{1}{12} & 0 \\ \frac{2}{3} & \frac{2}{3} & \frac{-1}{24} & \frac{-1}{24} & \frac{-5}{4} \\ \frac{1}{6} & \frac{-1}{6} & \frac{1}{12} & \frac{-1}{12} & 0 \\ \frac{-1}{6} & \frac{-1}{6} & \frac{1}{24} & \frac{1}{24} & \frac{1}{4} \end{bmatrix}$$

จากข้อ 10-11 จงแก้ระบบสมการเชิงเส้น โดยใช้เมทริกซ์ผกผันสำหรับการคูณ

$$10. \quad \mathbf{X}_1 + \mathbf{X}_2 + \mathbf{X}_3 = 0$$

$$\mathbf{X}_1 + 2\mathbf{X}_2 - 3\mathbf{X}_3 = 1$$

$$-2\mathbf{X}_1 + \mathbf{X}_2 + 2\mathbf{X}_3 = 0$$

วิธีทำ $A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & -3 \\ -2 & 1 & 2 \end{bmatrix}$, $\det A = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & -3 \\ -2 & 1 & 2 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & -3 \\ -2 & 3 & 2 \end{vmatrix}$

$$= \begin{vmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & -4 \\ -2 & 3 & 4 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 1 & -4 \\ 3 & 4 \end{vmatrix} = 4 + 12 = 16$$

$$C_{11} = \begin{vmatrix} 2 & -3 \\ 1 & 2 \end{vmatrix} = 4 + 3 = 7$$

$$C_{12} = \begin{vmatrix} 1 & -3 \\ -2 & 2 \end{vmatrix} = -(2 - 6) = 4$$

$$C_{13} = \begin{vmatrix} 1 & 2 \\ -2 & 1 \end{vmatrix} = 1 + 4 = 5$$

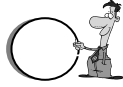
$$C_{21} = - \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 2 \end{vmatrix} = -(2 - 1) = -1$$

$$C_{22} = \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ -2 & 2 \end{vmatrix} = 2 + 2 = 4$$

$$C_{23} = - \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ -2 & 1 \end{vmatrix} = -(1 + 2) = -3$$

$$C_{31} = \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 2 & -3 \end{vmatrix} = -3 - 2 = -5$$

$$C_{32} = - \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 1 & -3 \end{vmatrix} = -(-3 - 1) = 4$$

$$C_{33} = \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 2 \end{vmatrix} = 2 - 1 = 1$$

$$\text{adj}(A) = \begin{bmatrix} 7 & -1 & -5 \\ 4 & 4 & 4 \\ 5 & -3 & 1 \end{bmatrix}$$

$$A^{-1} = \begin{bmatrix} \frac{7}{16} & \frac{-1}{16} & \frac{-5}{16} \\ \frac{1}{4} & \frac{1}{4} & \frac{1}{4} \\ \frac{5}{16} & \frac{-3}{16} & \frac{1}{16} \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} = A^{-1}B = \begin{bmatrix} \frac{7}{16} & \frac{-1}{16} & \frac{-5}{16} \\ \frac{1}{4} & \frac{1}{4} & \frac{1}{4} \\ \frac{5}{16} & \frac{-3}{16} & \frac{1}{16} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{-1}{16} \\ \frac{1}{4} \\ \frac{-3}{16} \end{bmatrix}$$

$$x_1 = \frac{-1}{16}, \quad x_2 = \frac{1}{4} \quad \text{และ} \quad x_3 = \frac{-3}{16}$$

$$11. \quad 4x_1 + 3x_2 + 2x_3 + x_4 = 4$$

$$x_1 - x_2 + x_3 + 3x_4 = 0$$

$$-x_1 + 2x_2 + 3x_3 - 4x_4 = 0$$

$$2x_1 + 3x_2 - x_3 - x_4 = 2$$

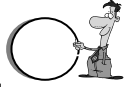
วิธีทำ

$$A = \begin{bmatrix} 4 & 3 & 2 & 1 \\ 1 & -1 & 1 & 3 \\ -1 & 2 & 3 & -4 \\ 2 & 3 & -1 & -1 \end{bmatrix}$$

$$\det A = \begin{vmatrix} 4 & 3 & 2 & 1 \\ 1 & -1 & 1 & 3 \\ -1 & 2 & 3 & -4 \\ 2 & 3 & -1 & -1 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 7 & 3 & 2 & 1 \\ 0 & -1 & 1 & 3 \\ 1 & 2 & 3 & -4 \\ 5 & 3 & -1 & -1 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 7 & 3 & 5 & 1 \\ 0 & -1 & 0 & 3 \\ 1 & 2 & 5 & -4 \\ 5 & 3 & 2 & -1 \end{vmatrix}$$

$$= \begin{vmatrix} 7 & 3 & 5 & 10 \\ 0 & -1 & 0 & 0 \\ 1 & 2 & 5 & 2 \\ 5 & 3 & 2 & 8 \end{vmatrix} = - \begin{vmatrix} 7 & 5 & 10 \\ 1 & 5 & 2 \\ 5 & 2 & 8 \end{vmatrix} = -32$$

$$C_{11} = \begin{vmatrix} -1 & 1 & 3 \\ 2 & 3 & -4 \\ 3 & -1 & -1 \end{vmatrix} = -36$$

$$C_{12} = - \begin{vmatrix} 1 & 1 & 3 \\ -1 & 3 & -4 \\ 2 & -1 & -1 \end{vmatrix} = 31$$

$$C_{13} = \begin{vmatrix} 1 & -1 & 3 \\ -1 & 2 & -4 \\ 2 & 3 & -1 \end{vmatrix} = -2$$

$$C_{14} = - \begin{vmatrix} 1 & -1 & 1 \\ -1 & 2 & 3 \\ 2 & 3 & -1 \end{vmatrix} = 23$$

$$C_{21} = - \begin{vmatrix} 3 & 2 & 1 \\ 2 & 3 & -4 \\ 3 & -1 & -1 \end{vmatrix} = 52$$

$$C_{22} = \begin{vmatrix} 4 & 2 & 1 \\ -1 & 3 & -4 \\ 2 & -1 & -1 \end{vmatrix} = -51$$

$$C_{23} = - \begin{vmatrix} 4 & 3 & 1 \\ -1 & 2 & -4 \\ 2 & 3 & -1 \end{vmatrix} = -6$$

$$C_{24} = \begin{vmatrix} 4 & 3 & 2 \\ -1 & 2 & 3 \\ 2 & 3 & -1 \end{vmatrix} = -43$$

$$C_{31} = \begin{vmatrix} 3 & 2 & 1 \\ -1 & 1 & 3 \\ 3 & -1 & -1 \end{vmatrix} = 20$$

$$C_{32} = - \begin{vmatrix} 4 & 2 & 1 \\ 1 & 1 & 3 \\ 2 & -1 & -1 \end{vmatrix} = -19$$

$$C_{33} = \begin{vmatrix} 4 & 3 & 1 \\ 1 & -1 & 3 \\ 2 & 3 & -1 \end{vmatrix} = -6$$

$$C_{34} = - \begin{vmatrix} 4 & 3 & 2 \\ 1 & -1 & 1 \\ 2 & 3 & -1 \end{vmatrix} = 11$$

$$C_{41} = - \begin{vmatrix} 3 & 2 & 1 \\ -1 & 1 & 3 \\ 2 & 3 & -4 \end{vmatrix} = 40$$

$$C_{42} = \begin{vmatrix} 4 & 2 & 1 \\ 1 & 1 & 3 \\ -1 & 3 & -4 \end{vmatrix} = -46$$

$$C_{43} = \begin{vmatrix} 4 & 3 & 1 \\ 1 & -1 & 3 \\ -1 & 2 & -4 \end{vmatrix} = 4$$

$$C_{44} = \begin{vmatrix} 4 & 3 & 2 \\ 1 & -1 & 1 \\ -1 & 2 & 3 \end{vmatrix} = -30$$

$$\text{adj}(A) = \begin{bmatrix} -36 & 52 & 20 & 40 \\ 31 & -51 & -19 & -46 \\ -2 & -6 & -6 & 4 \\ 23 & -43 & 11 & -30 \end{bmatrix}$$

$$A^{-1} = \begin{bmatrix} \frac{36}{32} & \frac{-52}{32} & \frac{-20}{32} & \frac{-40}{32} \\ \frac{-31}{32} & \frac{51}{32} & \frac{19}{32} & \frac{46}{32} \\ \frac{2}{32} & \frac{6}{32} & \frac{6}{32} & \frac{-4}{32} \\ \frac{23}{32} & \frac{-43}{32} & \frac{11}{32} & \frac{-30}{32} \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \end{bmatrix} = A^{-1}B = \begin{bmatrix} \frac{36}{32} & \frac{-52}{32} & \frac{-20}{32} & \frac{-40}{32} \\ \frac{-31}{32} & \frac{51}{32} & \frac{19}{32} & \frac{46}{32} \\ \frac{2}{32} & \frac{6}{32} & \frac{6}{32} & \frac{-4}{32} \\ \frac{23}{32} & \frac{-43}{32} & \frac{11}{32} & \frac{-30}{32} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 4 \\ 0 \\ 0 \\ 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{36}{8} & - & \frac{40}{16} \\ \frac{-31}{8} & + & \frac{46}{16} \\ \frac{2}{8} & - & \frac{4}{16} \\ \frac{-23}{8} & + & \frac{30}{16} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{16}{8} \\ \frac{-8}{8} \\ 0 \\ \frac{-8}{8} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 \\ -1 \\ 0 \\ -1 \end{bmatrix}$$

$$x_1 = 2, \quad x_2 = -1, \quad x_3 = 0 \quad \text{และ} \quad x_4 = -1$$

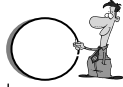
จากข้อ 12-13 จงแก้ระบบสมการเชิงเส้น โดยใช้กฎของคราเมอร์

$$12. \quad 2x_1 - x_2 - x_3 = 1$$

$$x_1 + 3x_2 + x_3 = 0$$

$$-x_1 + x_2 + 2x_3 = 4$$

$$\text{วิธีทำ} \quad A = \begin{bmatrix} 2 & -1 & -1 \\ 1 & 3 & 1 \\ -1 & 1 & 2 \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 4 \end{bmatrix}$$

$$\det.A = \begin{vmatrix} 2 & -1 & -1 \\ 1 & 3 & 1 \\ -1 & 1 & 2 \end{vmatrix} = 12 + 1 - 1 - 3 - 2 + 2 = 9$$

$$\det.A_1 = \begin{vmatrix} 1 & -1 & -1 \\ 0 & 3 & 1 \\ 4 & 1 & 2 \end{vmatrix} = 6 - 4 + 0 + 12 - 1 - 0 = 13$$

$$\det.A_2 = \begin{vmatrix} 2 & 1 & -1 \\ 1 & 0 & 1 \\ -1 & 4 & 2 \end{vmatrix} = 0 - 1 - 4 - 0 - 8 - 2 = -15$$

$$\det.A_3 = \begin{vmatrix} 2 & -1 & 1 \\ 1 & 3 & 0 \\ -1 & 1 & 4 \end{vmatrix} = 24 + 0 + 1 + 3 - 0 + 4 = 32$$

$$X_1 = \frac{\det.A_1}{\det.A} = \frac{13}{9}$$

$$X_2 = \frac{\det.A_2}{\det.A} = \frac{-15}{9} = \frac{-5}{3}$$

$$X_3 = \frac{\det.A_3}{\det.A} = \frac{32}{9}$$

$$\therefore X_1 = \frac{13}{9}, \quad X_2 = \frac{-5}{3} \quad \text{และ} \quad X_3 = \frac{32}{9}$$

$$13. \quad 2X_1 + 3X_2 + 2X_3 - 3X_4 = 1$$

$$X_1 - X_2 - X_3 + X_4 = 0$$

$$3X_1 + 2X_2 + X_3 - X_4 = 1$$

$$X_1 + 2X_2 + 2X_3 - 2X_4 = 0$$

$$\text{วิธีทำ} \quad A = \begin{bmatrix} 2 & 3 & 2 & -3 \\ 1 & -1 & -1 & 1 \\ 3 & 2 & 1 & -1 \\ 1 & 2 & 2 & -2 \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$\det.A = \begin{vmatrix} 2 & 3 & 2 & -3 \\ 1 & -1 & -1 & 1 \\ 3 & 2 & 1 & -1 \\ 1 & 2 & 2 & -2 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 2 & 3 & 2 & -3 \\ 1 & -1 & -1 & 1 \\ 3 & 2 & 1 & -1 \\ 3 & 0 & 0 & 0 \end{vmatrix} \xrightarrow{2R_2 + R_4}$$

$$= (-3) \begin{vmatrix} 3 & 2 & -3 \\ -1 & -1 & 1 \\ 2 & 1 & -1 \end{vmatrix} = (-3)(-1) = 3$$

37

$$\det.A_1 = \begin{vmatrix} 1 & 3 & 2 & -3 \\ 0 & -1 & -1 & 1 \\ 1 & 2 & 1 & -1 \\ 0 & 2 & 2 & -2 \end{vmatrix} =$$

$$\begin{vmatrix} 1 & 3 & 2 & -3 \\ 0 & -1 & -1 & 1 \\ 1 & 2 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{vmatrix} \xrightarrow{2R_2 + R_4} = 0$$

$$\det.A_2 = \begin{vmatrix} 2 & 1 & 2 & -3 \\ 1 & 0 & -1 & 1 \\ 3 & 1 & 1 & -1 \\ 1 & 0 & 2 & -2 \end{vmatrix} = (-1) \begin{vmatrix} 1 & -1 & 1 \\ 3 & 1 & -1 \\ 1 & 2 & -2 \end{vmatrix} + (-1)$$

$$\begin{vmatrix} 2 & 2 & -3 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 2 & -2 \end{vmatrix}$$

$$= (-1)(0) + (-1)(-3) = 3$$

$$\det.A_3 = \begin{vmatrix} 2 & 3 & 1 & -3 \\ 1 & -1 & 0 & 1 \\ 3 & 2 & 1 & -1 \\ 1 & 2 & 0 & -2 \end{vmatrix} = (1) \begin{vmatrix} 1 & -1 & 1 \\ 3 & 2 & -1 \\ 1 & 2 & -2 \end{vmatrix} + (1) \begin{vmatrix} 2 & 3 & -3 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 2 & -2 \end{vmatrix}$$

$$= (1)(-3) + (1)(0) = -3$$

$$\det.A_4 = \begin{vmatrix} 2 & 3 & 2 & 1 \\ 1 & -1 & -1 & 0 \\ 3 & 2 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 2 & 0 \end{vmatrix} = (-1) \begin{vmatrix} 1 & -1 & -1 \\ 3 & 2 & 1 \\ 1 & 2 & 2 \end{vmatrix} + (-1) \begin{vmatrix} 2 & 3 & 2 \\ 1 & -1 & -1 \\ 1 & 2 & 2 \end{vmatrix}$$

$$= (-1)(3) + (-1)(-3) = 0$$

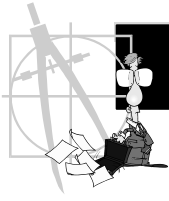
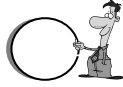
$$X_1 = \frac{\det.A_1}{\det.A} = \frac{0}{3} = 0$$

$$X_2 = \frac{\det.A_2}{\det.A} = \frac{3}{3} = 1$$

$$X_3 = \frac{\det.A_3}{\det.A} = \frac{-3}{3} = -1$$

$$X_4 = \frac{\det.A_4}{\det.A} = \frac{0}{3} = 0$$

$$\therefore X_1 = 0, X_2 = 1, X_3 = -1, X_4 = 0$$

เส้นตรง

จงแสดงวิธีทำ

จากข้อ 1-4 จงหาระยะระหว่างจุด **A** และ **B**

1. **A(-3, 2); B(5, 8)**

$$\begin{aligned} A(-3, 2); B(5, 8) : d &= \sqrt{(x_2 - x_1)^2 + (y_2 - y_1)^2} \\ &= \sqrt{(5+3)^2 + (8-2)^2} \\ &= \sqrt{64+36} = \sqrt{100} = 10 \end{aligned}$$

2. **A(-2, 3); B(-3, 3)**

$$\begin{aligned} A(-2, 3); B(-3, 3) : d &= \sqrt{(x_2 - x_1)^2 + (y_2 - y_1)^2} \\ &= \sqrt{(-3+2)^2 + (3-3)^2} \\ &= \sqrt{1} = 1 \end{aligned}$$

3. **A(7, 2); B(-2, -2)**

$$\begin{aligned} A(7, 2); B(-2, -2) : d &= \sqrt{(x_2 - x_1)^2 + (y_2 - y_1)^2} \\ &= \sqrt{(-2-7)^2 + (-2-2)^2} \\ &= \sqrt{81+16} = \sqrt{97} \end{aligned}$$

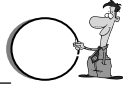
4. **A(a - b, a + b); B(0, 0)**

$$\begin{aligned} A(a-b, a+b); B(0, 0) : d &= \sqrt{(x_2 - x_1)^2 + (y_2 - y_1)^2} \\ &= \sqrt{(0-(a-b))^2 + (0-(a+b))^2} \\ &= \sqrt{(-a+b)^2 + (-a-b)^2} \\ &= \sqrt{a^2 - 2ab + b^2 + a^2 + 2ab + b^2} \\ &= \sqrt{2(a^2 + b^2)} \end{aligned}$$

5. จงแสดงว่าสามเหลี่ยมที่มีมุมทั้งสามอยู่ที่จุด **(-1, 4)**, **(2, 5)** และ **(0, 1)** เป็นสามเหลี่ยมมุมฉาก

ให้จุด **A** คือ **(-1, 4)**, **B** คือ **(2, 5)** และจุด **C** คือ **(0, 1)**

$$\begin{aligned} \text{จาก } d &= \sqrt{(x_2 - x_1)^2 + (y_2 - y_1)^2} \\ d_{AB} &= \sqrt{(2+1)^2 + (5-4)^2} \end{aligned}$$

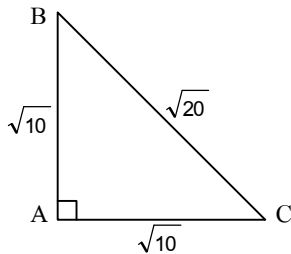
39

$$= \sqrt{9+1} = \sqrt{10}$$

$$\begin{aligned} d_{BC} &= \sqrt{(0-2)^2 + (1-5)^2} \\ &= \sqrt{4+16} = \sqrt{20} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} d_{AC} &= \sqrt{(0+1)^2 + (1-4)^2} \\ &= \sqrt{1+9} = \sqrt{10} \end{aligned}$$

$$\text{เนื่องจาก } (\sqrt{20})^2 = (\sqrt{10})^2 + (\sqrt{10})^2, \quad \therefore BC^2 = AB^2 + AC^2$$

ดังนั้น จะได้ ABC เป็นรูป Δ มุมฉาก

โดยมีมุม A เป็นมุมฉาก

นั่นคือ สามเหลี่ยมที่มีมุมทั้งสามอยู่ที่จุด $(-1, 4)$

$(2, 5)$ และ $(0, 1)$ เป็นสามเหลี่ยมมุมฉาก

6. จงแสดงว่าสามเหลี่ยมที่มีมุมทั้งสามอยู่ที่จุด $(-2, 3)$, $(3, -2)$ และ $(2, 5)$ เป็นสามเหลี่ยมหน้าจั่ว

ให้จุด A คือ $(-2, 3)$, B คือ $(3, -2)$ และ C คือ $(2, 5)$

$$\text{จาก } d = \sqrt{(x_2 - x_1)^2 + (y_2 - y_1)^2}$$

$$\begin{aligned} d_{AB} &= \sqrt{(3+2)^2 + (-2-3)^2} \\ &= \sqrt{25+25} = \sqrt{50} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} d_{BC} &= \sqrt{(2-3)^2 + (5+2)^2} \\ &= \sqrt{1+49} = \sqrt{50} \end{aligned}$$

เนื่องจากด้าน $AB = BC$ ดังนั้น ABC เป็นสามเหลี่ยมหน้าจั่ว

นั่นคือ สามเหลี่ยมที่มีมุมทั้งสามอยู่ที่จุด $(-2, 3)$, $(3, -2)$ และ $(2, 5)$ เป็นสามเหลี่ยมหน้าจั่ว

จากข้อ 7-8 จงหาจุดกึ่งกลางระหว่างจุด 2 จุด ต่อไปนี้

7. $A(2, 4)$; $B(3, -5)$

$$\text{จาก } \bar{x} = \frac{x_1 + x_2}{2} = \frac{2+3}{2} = \frac{5}{2}$$

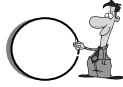
$$\bar{y} = \frac{y_1 + y_2}{2} = \frac{4-5}{2} = -\frac{1}{2}$$

$$\therefore \text{จุดกึ่งกลาง คือ } \left(\frac{5}{2}, -\frac{1}{2} \right)$$

8. $A(-3, -9)$; $B(-5, 10)$

$$\text{จาก } \bar{x} = \frac{x_1 + x_2}{2} = \frac{-3-5}{2} = -\frac{8}{2} = -4$$

$$\bar{y} = \frac{y_1 + y_2}{2} = \frac{-9+10}{2} = \frac{1}{2}$$

$$\therefore \text{จุดกึ่งกลาง คือ } \left(-4, \frac{1}{2}\right)$$

9. จงแสดงว่า เส้นทแยงมุมของรูปสี่เหลี่ยมด้านขนานที่มีมุมทั้งสี่อยู่ที่จุด $P(1, 3)$, $Q(6, 5)$, $R(10, 4)$ และ $S(5, 2)$ แบ่งครึ่งซึ่งกันและกัน

$$\text{วิธีทำ} \quad \text{จุดกึ่งกลางของ } PR = \left(\frac{1+10}{2}, \frac{3+4}{2}\right) = \left(\frac{11}{2}, \frac{7}{2}\right)$$

$$\text{จุดกึ่งกลางของ } QS = \left(\frac{6+5}{2}, \frac{5+2}{2}\right) = \left(\frac{11}{2}, \frac{7}{2}\right)$$

$$\text{จุดกึ่งกลางของเส้นทแยงมุมทั้งสองของ PQRS เป็นจุดเดียวกัน คือ } \left(\frac{11}{2}, \frac{7}{2}\right)$$

นั่นคือ เส้นทแยงมุมของ PQRS แบ่งครึ่งซึ่งกันและกัน

10. จงหาจุดบนแกน y ซึ่งอยู่ห่างจากจุด $(0, 5)$ และ $(0, -1)$ เป็นระยะทางเท่ากัน

วิธีทำ เนื่องจากจุด $(0, 5)$ และ $(0, -1)$ อยู่บนแกน y ทั้ง 2 จุด
จุดที่อยู่ห่างจากจุด 2 จุดนี้เท่ากัน คือ จุดกึ่งกลางระหว่างจุด 2 จุดนี้

$$\text{ดังนั้น จุดกึ่งกลางระหว่าง 2 จุด} = \left(\frac{0+0}{2}, \frac{5-1}{2}\right) = (0, 2)$$

จากข้อ 11-14 จงหาความชันของเส้นตรง เมื่อมีมุมเอียงหรือผ่านจุดดังนี้

11. $\theta = 60^\circ$

$$\text{วิธีทำ} \quad \text{จาก } m = \tan \theta = \tan 60^\circ = \sqrt{3} = 1.732$$

12. $\theta = \frac{2\pi}{3}$

$$\text{วิธีทำ} \quad \text{จาก } m = \tan \theta = \tan \frac{2\pi}{3} = \tan 120^\circ = -\tan 60^\circ = -1.732$$

13. $(-1, 3)$, $(2, 5)$

$$\text{วิธีทำ} \quad \text{จาก } m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{5-3}{2+1} = \frac{2}{3}$$

14. $(4, -5)$, $(-2, -5)$

$$\text{วิธีทำ} \quad \text{จาก } m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{-5+5}{-2-4} = \frac{0}{-6} = 0$$

15. จงหาความชันของเส้นตรงที่ขนานกับเส้นตรงที่ต่อจุด $A(4, -3)$ และ $B(-2, 5)$

$$\text{วิธีทำ} \quad \text{จาก } m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{5+3}{-2-4} = \frac{8}{-6} = -\frac{4}{3}$$

นั่นคือ ความชันของเส้นตรงที่ต้องการ คือ $-\frac{4}{3}$

16. จงหาความชันของเส้นตรงที่ตั้งฉากกับเส้นตรงที่ต่อจุด $P(1, 1)$ และ $Q(5, -1)$ พร้อมทั้งวาดรูปด้วย

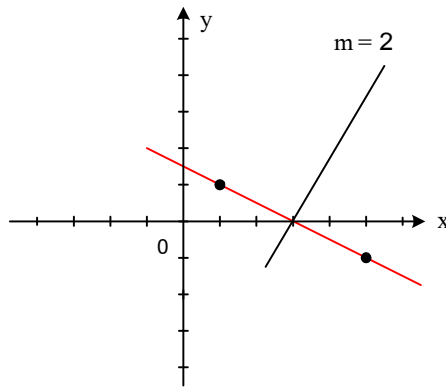
วิธีทำ จาก $m_1 = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{-1 - 1}{5 - 1} = \frac{-2}{4} = -\frac{1}{2}$

เนื่องจาก $m_1 m_2 = -1$

$$\left(-\frac{1}{2}\right)m_2 = -1$$

$$m_2 = -1\left(-\frac{2}{1}\right) = 2$$

นั่นคือ ความชันของเส้นตรงที่ต้องการ คือ 2

17. จงแสดงให้เห็นจริงว่า เส้นตรงที่ผ่านจุด $A(1, -2)$, $B(3, 4)$ และ $C(2, 1)$ เป็นเส้นตรงเดียวกัน

วิธีทำ จุด A, B, C อยู่บนเส้นตรงเดียวกัน ก็ต่อเมื่อ $m_{AB} = m_{AC}$

$$m_{AB} = \frac{4 - (-2)}{3 - 1} = \frac{6}{2} = 3$$

$$m_{AC} = \frac{1 - (-2)}{2 - 1} = \frac{3}{1} = 3$$

เนื่องจาก $m_{AB} = m_{AC}$

จะได้จุด A, B และ C อยู่บนเส้นตรงเดียวกัน

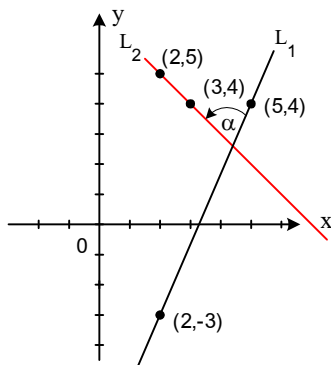
18. จงหาขนาดของมุม จากเส้นตรง L_1 ที่ผ่านจุด $(2, -3)$ และ $(5, 4)$ ไปยังเส้นตรง L_2 ซึ่งผ่านจุด $(2, 5)$ และ $(3, 4)$

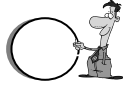
วิธีทำ

ให้ m_1 เป็นความชันของ L_1

m_2 เป็นความชันของ L_2

$$\text{จาก } m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1}$$

$$m_1 = \frac{4+3}{5-2} = \frac{7}{3}$$
$$m_2 = \frac{4-5}{3-2} = -\frac{1}{1} = -1$$

ให้ α เป็นมุมจากเส้นตรง L_1 ไปยัง L_2

$$\begin{aligned}\text{จาก } \tan \alpha &= \frac{m_2 - m_1}{1 + m_1 m_2} \\ &= \frac{-1 - \frac{7}{3}}{1 + \left(\frac{7}{3}\right)(-1)} \\ &= \frac{-\frac{10}{3}}{-\frac{4}{3}} = \left(-\frac{10}{3}\right) \times \left(-\frac{3}{4}\right) \\ &= \frac{10}{4} = 2.5\end{aligned}$$

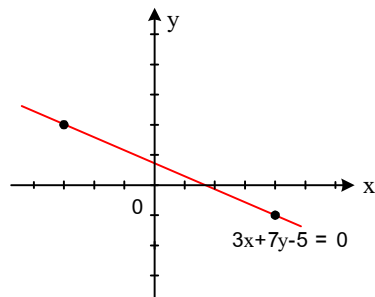
$$\begin{aligned}\text{จะได้ } \tan \alpha &= 2.5 \\ \text{นั่นคือ } \alpha &= \tan^{-1} 2.5 = 68.20^\circ \\ \therefore &= 68.20^\circ\end{aligned}$$

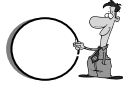
19. จงหาสมการของเส้นตรงที่ผ่านจุด $A(-3, 2)$ และ $B(4, -1)$ พร้อมทั้งวาดรูปด้วย

วิธีทำ จาก $\frac{y - y_1}{x - x_1} = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1}$

$$\frac{y - 2}{x + 3} = \frac{-1 - 2}{4 + 3} = -\frac{3}{7}$$
$$7(y - 2) = -3(x + 3)$$
$$7y - 14 = -3x - 9$$

นั่นคือ สมการของเส้นตรง คือ $3x + 7y - 5 = 0$

20. จงหาสมการของเส้นตรงที่มีความชัน $-\frac{2}{3}$ และผ่านจุด $A(4, 1)$ พร้อมทั้งวาดรูปด้วย

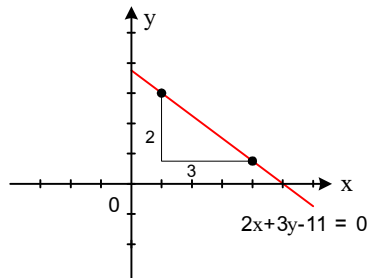
วิธีทำ จาก $y - y_1 = m(x - x_1)$

$$y - 1 = -\frac{2}{3}(x - 4)$$

$$3(y - 1) = -2(x - 4)$$

$$3y - 3 = -2x + 8$$

นั่นคือ สมการของเส้นตรง คือ $2x + 3y - 11 = 0$

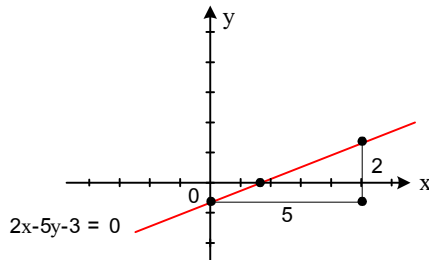
21. จงหาสมการของเส้นตรงที่มีความชัน $\frac{2}{5}$ และมีจุดตัดแกน y เป็น $-\frac{3}{5}$ พร้อมทั้งวาดรูปด้วย

วิธีทำ จาก $y = mx + b$

$$y = \frac{2}{5}x + \left(-\frac{3}{5}\right)$$

$$5y = 2x - 3$$

นั่นคือ สมการของเส้นตรง คือ $2x - 5y - 3 = 0$

22. จงหาสมการของเส้นตรงที่มีจุดตัดแกน x เป็น -2 และมีจุดตัดแกน y เป็น $\frac{1}{3}$ พร้อมทั้งวาดรูปด้วย

วิธีทำ จาก $\frac{x}{a} + \frac{y}{b} = 1$

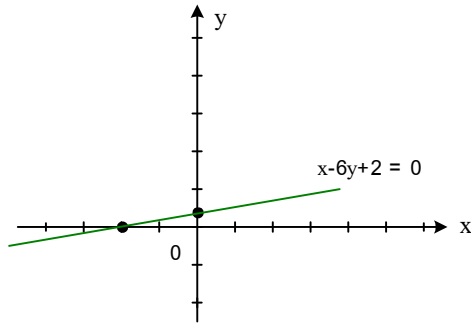
$$\frac{x}{-2} + \frac{y}{\frac{1}{3}} = 1$$

$$\frac{x}{-2} + 3y = 1$$

$$-x + 6y = 2$$

นั่นคือ สมการเส้นตรง คือ $x - 6y + 2 = 0$

23. จงหาสมการของเส้นตรงที่ขนานกับเส้นตรง $2x - 3y + 5 = 0$ และผ่านจุด $(2, -3)$

วิธีทำ จาก $2x - 3y + 5 = 0$

$$3y = 2x + 5$$

$$y = \frac{2}{3}x + \frac{5}{3}$$

เส้นตรงที่ขนานกับเส้นตรง $2x - 3y + 5 = 0$ มีความชัน $= \frac{2}{3}$ และผ่านจุด $(2, -3)$

จาก $y - y_1 = m(x - x_1)$

$$y + 3 = \frac{2}{3}(x - 2)$$

$$3(y + 3) = 2(x - 2)$$

$$3y + 9 = 2x - 4$$

นั่นคือ สมการเส้นตรง คือ $2x - 3y - 13 = 0$

24. จงหาสมการของเส้นตรงที่ตั้งฉากกับเส้นตรง $x + 2y - 3 = 0$ และผ่านจุด $(3, -2)$

วิธีทำ จาก $x + 2y - 3 = 0$

$$2y = -x + 3$$

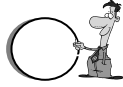
$$y = -\frac{1}{2}x + \frac{3}{2}$$

จะได้เส้นตรง $x + 2y - 3 = 0$ มีความชัน $-\frac{1}{2} = m_1$

จาก $m_1 m_2 = -1$

$$-\frac{1}{2} m_2 = -1$$

$$m_2 = 2$$

ดังนั้น เส้นตรงที่ตั้งฉากกับ $X + 2y - 3 = 0$ มีความชัน $= 2$ และผ่านจุด $(3, -2)$

$$\text{จาก } y - y_1 = m(x - x_1)$$

$$y + 2 = 2(x - 3)$$

$$y + 2 = 2x - 6$$

นั่นคือ สมการของเส้นตรง คือ $2x - y - 8 = 0$

25. จงหาระยะทางจากจุด $P(4, 3)$ ไปยังเส้นตรง $6x - 8y + 10 = 0$

$$\begin{aligned} \text{วิธีทำ จาก } d &= \frac{|Ax_1 + By_1 + C|}{\sqrt{A^2 + B^2}} \\ &= \frac{|6(4) + (-8)(3) + 10|}{\sqrt{6^2 + (-8)^2}} \\ &= \frac{|10|}{\sqrt{100}} = 1 \end{aligned}$$

นั่นคือ จะได้ระยะที่ต้องการ คือ 1 หน่วย

26. จงหาสมการของเส้นตรงที่ผ่านจุดตัดของเส้นตรง $x + y - 4 = 0$ กับเส้นตรง $2x - y + 5 = 0$ และตั้งฉากกับเส้นตรง $3x + 4y - 7 = 0$

วิธีทำ 1. หาจุดที่เส้นตรง $x + y - 4 = 0$ กับเส้นตรง $2x - y + 5 = 0$ ตัดกันก่อน

$$\text{ให้ } x + y = 4 \quad \dots(1)$$

$$2x - y = -5 \quad \dots(2)$$

$$(1) + (2) \quad 3x = -1, \quad x = -\frac{1}{3}$$

นำ $x = -\frac{1}{3}$ แทนใน (1) จะได้

$$-\frac{1}{3} + y = 4, \quad y = 4 + \frac{1}{3} = \frac{13}{3}$$

ดังนั้น จุดที่เส้นตรงทั้งสองตัดกัน คือ $\left(-\frac{1}{3}, \frac{13}{3}\right)$

2. หาความชัน (m_2) ของเส้นตรงที่ผ่านจุด $\left(-\frac{1}{3}, \frac{13}{3}\right)$ และตั้งฉากกับเส้นตรง $3x + 4y - 7 = 0$ ซึ่งมีความชัน m_1

$$\text{จาก } 3x + 4y - 7 = 0$$

$$4y = -3x + 7$$

$$y = -\frac{3}{4}x + \frac{7}{4}$$

$$\text{จะได้ } m_1 = -\frac{3}{4}$$

$$\text{จาก } m_1 m_2 = -1$$

$$-\frac{3}{4} m_2 = -1$$

$$m_2 = -1 \left(-\frac{4}{3} \right) = \frac{4}{3}$$

3. หาสมการของเส้นตรงที่ผ่านจุด $\left(-\frac{1}{3}, \frac{13}{3} \right)$ และมีความชัน $\frac{4}{3}$

จาก $y - y_1 = m_1(x - x_1)$

$$y - \frac{13}{3} = \frac{4}{3} \left(x + \frac{1}{3} \right)$$

$$y - \frac{13}{3} = \frac{4x}{3} + \frac{4}{9}$$

นำ 9 คูณตลอด $9y - 39 = 12x + 4$

นั่นคือ สมการของเส้นตรงที่ต้องการ คือ $12x - 9y + 43 = 0$

27. จงหาสมการของเส้นตรงที่ผ่านจุดกึ่งกลางของเส้นตรงที่ต่อจุด **A(2, 3)** และ **B(-3, 5)** และผ่านจุดตัดของเส้นตรง $4x - y + 8 = 0$ และเส้นตรง $x + y - 2 = 0$

วิธีทำ 1. หาจุดกึ่งกลางของ (2, 3) และ (-3, 5)

จาก $\bar{x} = \frac{2-3}{2} = -\frac{1}{2}$

$\bar{y} = \frac{3+5}{2} = 4$

∴ จุดกึ่งกลางคือ $\left(-\frac{1}{2}, 4 \right)$ ซึ่งเป็นจุดที่เส้นตรงผ่าน

2. หาจุดตัดของเส้นตรง $4x - y + 8 = 0$ และเส้นตรง $x + y - 2 = 0$

ให้ $4x - y = -8$ ... (1)

$x + y = 2$ ... (2)

(1) + (2) $5x = -6$, $x = -\frac{6}{5}$

แทน $x = -\frac{6}{5}$ ใน (2) จะได้

$$-\frac{6}{5} + y = 2 , \quad y = 2 + \frac{6}{5} = \frac{16}{5}$$

∴ จุดที่เส้นตรงทั้งสองตัดกัน คือ $\left(-\frac{6}{5}, \frac{16}{5} \right)$

3. หาสมการของเส้นตรงที่ผ่านจุด $\left(-\frac{1}{2}, 4 \right)$ และ $\left(-\frac{6}{5}, \frac{16}{5} \right)$

จาก $\frac{y - y_1}{x - x_1} = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1}$

$$\frac{y - 4}{x + \frac{1}{2}} = \frac{\frac{16}{5} - 4}{-\frac{6}{5} + \frac{1}{2}}$$

47

$$\frac{y-4}{x+\frac{1}{2}} = \frac{-\frac{4}{5}}{-\frac{7}{10}} = \frac{8}{7}$$

$$7(y-4) = 8(x+\frac{1}{2})$$

$$7y-28 = 8x+4$$

นั่นคือ สมการของเส้นตรง คือ $8x - 7y + 32 = 0$

28. จงหาระยะทางระหว่างเส้นตรง $3x - 4y - 9 = 0$ และเส้นตรง $3x - 4y + 11 = 0$

วิธีทำ หาจุดบนเส้นตรง $3x - 4y - 9 = 0$

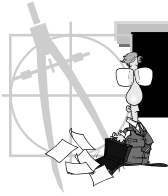
กำหนด $x = 0$ จะได้ $0 - 4y - 9 = 0$, $y = -\frac{9}{4}$

จะได้จุด $(0, -\frac{9}{4})$ อยู่บนเส้นตรง $3x - 4y - 9 = 0$

หาระยะจากจุด $(0, -\frac{9}{4})$ มายังเส้นตรง $3x - 4y + 11 = 0$

$$\begin{aligned} \text{จาก } d &= \frac{|Ax_1 + By_1 + C|}{\sqrt{A^2 + B^2}} \\ &= \frac{|3(0) + (-4)(-\frac{9}{4}) + 11|}{\sqrt{3^2 + (-4)^2}} \\ &= \frac{|20|}{\sqrt{25}} = \frac{20}{5} = 4 \end{aligned}$$

นั่นคือ ระยะระหว่างเส้นตรงทั้งสอง เท่ากับ 4 หน่วย

ภาคตัดกรวย

จงแสดงวิธีทำ

เรื่อง : วงกลม

1. จงหาสมการวงกลมและส่วนของวงกลมต่อไปนี้

1.1 จงหาสมการวงกลมที่มีจุดศูนย์กลางอยู่ที่จุดกำเนิด รัศมียาว 7 หน่วย

$$\begin{aligned} \text{วิธีทำ} \quad x^2 + y^2 &= r^2 \\ x^2 + y^2 &= 7^2 = 49 \\ \text{สมการวงกลม คือ } x^2 + y^2 - 49 &= 0 \end{aligned}$$

1.2 จงหาสมการวงกลมที่มีจุดศูนย์กลางที่ (5, 6) และเส้นผ่านศูนย์กลางยาว 16 หน่วย

$$\begin{aligned} \text{วิธีทำ} \quad \text{สมการวงกลม} \quad (x - h)^2 + (y - k)^2 &= r^2 \\ (x - 5)^2 + (y - 6)^2 &= 8^2 \\ x^2 + y^2 - 10x - 12y - 3 &= 0 \end{aligned}$$

1.3 สมการวงกลม $x^2 + y^2 - 4x + 10y - 20 = 0$ มีจุดศูนย์กลางและรัศมีเท่าใด

$$\begin{aligned} \text{วิธีทำ} \quad x^2 + y^2 - 4x + 10y - 20 &= 0 \\ (x^2 - 4x) + (y^2 + 10y) &= 20 \\ (x - 2)^2 + (y + 5)^2 &= 20 + 4 + 25 \\ (x - 2)^2 + (y + 5)^2 &= 49 = 7^2 \\ \text{จุดศูนย์กลางคือ } (2, -5) \text{ และรัศมี } &7 \text{ หน่วย} \end{aligned}$$

2. กำหนดให้วงกลมมีจุดศูนย์กลาง (5, 6) และมีเส้นตรง $6x - 8y - 2 = 0$ เป็นเส้นสัมผัส

จงตอบคำถามข้อ 2.1 – 2.3

2.1 จงหารัศมีของวงกลมที่กำหนด

$$\begin{aligned} \text{วิธีทำ} \quad \text{สูตร} \quad d &= \frac{|Ax_1 + By_1 + C_1|}{\sqrt{A^2 + B^2}} \\ d &= \frac{|6(5) - 8(6) - 2|}{\sqrt{6^2 + 8^2}} \\ &= \frac{|-20|}{10} = 2 \\ \text{รัศมี} &= 2 \text{ หน่วย} \end{aligned}$$

2.2 จงหาสมการวงกลมที่กำหนด

$$\begin{aligned} \text{วิธีทำ} \quad \text{สูตรสมการวงกลม} \quad (x - h)^2 + (y - k)^2 &= r^2 \\ (x - 5)^2 + (y - 6)^2 &= 2^2 \end{aligned}$$

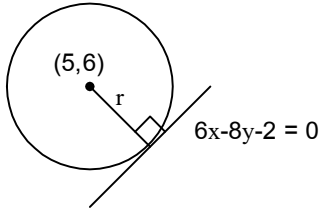

$$x^2 + y^2 - 5x - 12y + 57 = 0$$

2.3 ความชันของรัศมีของวงกลมที่ตั้งฉากกับเส้นสัมผัส $6x - 8y - 2 = 0$

วิธีทำ สมการ $6x - 8y - 2 = 0$

มีความชัน $= \frac{-6}{-8} = \frac{3}{4}$

จากรูปรัศมี (r) จะตั้งฉากกับเส้นสัมผัสเสมอ

ดังนั้น ความชันเส้นสัมผัส $\times$ ความชันของรัศมี $= -1$

$$\frac{3}{4} \times \text{ความชันของรัศมี} = -1$$

$$\text{ความชันของรัศมี} = \frac{-4}{3}$$

2.4 จงหาสมการของวงกลมที่ผ่านจุด $(1, -1)$, $(-3, -3)$ และ $(0, 1)$ พร้อมทั้งหาจุดศูนย์กลางและรัศมีของ วงกลมด้วย

วิธีทำ วงกลมผ่านจุด $(1, -1)$, $(-3, -3)$ และ $(0, 1)$

$$x^2 + y^2 + Cx + Dy + E = 0$$

$$1 + 1 + C - D + E = 0$$

$$C - D + E = -2 \quad \dots(1)$$

และ $9 + 9 - 3C - 3D + E = 0$

$$3C + 3D - E = 18 \quad \dots(2)$$

และ $0 + 1 + D + E = 0$

$$D + E = -1 \quad \dots(3)$$

$$(2) - 3(1) \quad 6D - 4E = 24 \quad \dots(4)$$

$$(3) \times 4 \quad 4D + 4E = -4 \quad \dots(5)$$

$$(4)+(5) \quad 10D = 20$$

$$D = 2$$

จาก (3), $E = -3$

จาก (1) $C = -2 + D - E$

$$= -2 + 2 + 3 = 3$$

สมการของวงกลม คือ $x^2 + y^2 + 3x + 2y - 3 = 0$

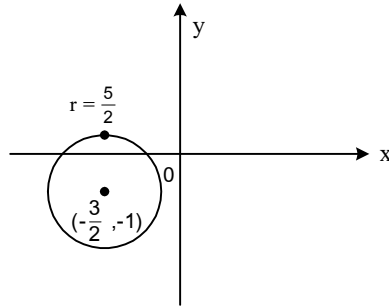
$$x^2 + 3x + y^2 + 2y = 3$$

$$x^2 + 3x + \frac{9}{4} + y^2 + 2y + 1 = 3 + \frac{9}{4} + 1$$

$$\left(x + \frac{3}{2}\right)^2 + (y + 1)^2 = \frac{25}{4}$$

$$\left(x + \frac{3}{2}\right)^2 + (y + 1)^2 = \left(\frac{5}{2}\right)^2$$

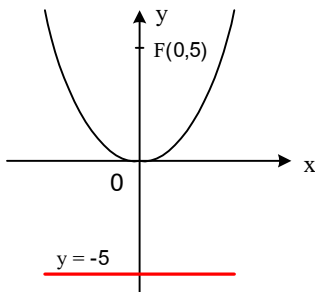
จุดศูนย์กลาง คือจุด $\left(-\frac{3}{2}, -1\right)$, รัศมียาว $\frac{5}{2}$ หน่วย

เรื่อง : พาราโบลา

จากข้อ 3-7 จงหาสมการของพาราโบลาพร้อมทั้งวาดรูปทุกข้อ

3. จุดโฟกัส คือ จุด (0, 5)   จุดยอด คือ (0, 0)

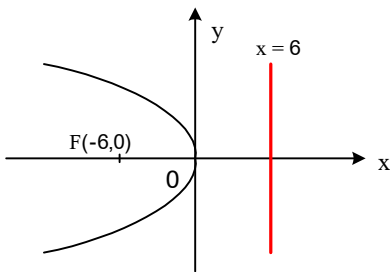

วิธีทำ F(0, 5) และ V(0, 0)

$$\begin{aligned} \text{จาก } x^2 &= 4|c|y \\ &= 4|5|y \\ &= 20y \end{aligned}$$

ดังนั้น สมการพาราโบลา คือ $x^2 = 20y$

4. จุดโฟกัส คือ จุด (-6, 0)   จุดยอด คือ (0, 0)

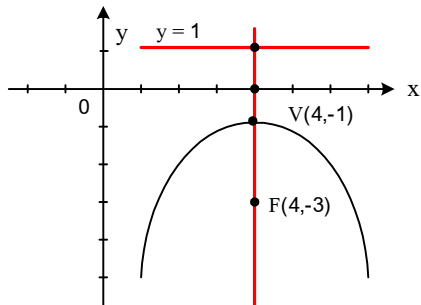

วิธีทำ F(-6, 0) และ V(0, 0)

$$\begin{aligned} \text{จาก } y^2 &= -4|c|x \\ &= -4|-6|x \\ &= -24x \end{aligned}$$

ดังนั้น สมการพาราโบลา คือ $y^2 = -24x$

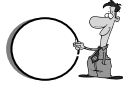
5. จุดโฟกัส คือ จุด (4, -3)   จุดยอด คือ (4, -1)

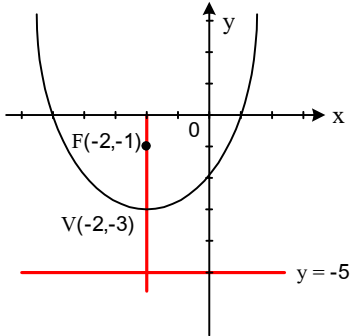
วิธีทำ F(4, -3) และ V(4, -1)

$$\begin{aligned} \text{จาก } (x-h)^2 &= -4|c|(y-k) \\ (x-4)^2 &= -4|2|(y+1) \\ x^2 - 8x + 16 &= -8y - 8 \\ x^2 - 8x + 8y + 24 &= 0 \end{aligned}$$

ดังนั้น สมการพาราโบลา คือ $x^2 - 8x + 8y + 24 = 0$

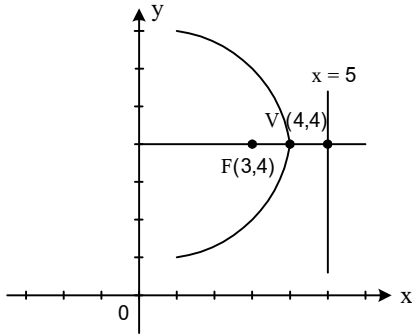
6. จุดโฟกัส คือ จุด $(-2, -1)$ ไตเร็กทริกซ์ คือ $y = -5$

วิธีทำ $F(-2, -1)$ และไตเร็กทริกซ์ คือ $y = -5$

$$\begin{aligned} \text{จาก } (x - h)^2 &= 4|c|(y - k) \\ (x + 2)^2 &= 4|2|(y + 3) \\ x^2 + 4x + 4 &= 8y + 24 \\ x^2 + 4x - 8y - 20 &= 0 \end{aligned}$$

7. จุดโฟกัส คือ จุด $(3, 4)$ ไตเร็กทริกซ์ คือ $x = 5$

วิธีทำ $F(3, 4)$ และไตเร็กทริกซ์ คือ $x = 5$

$$\begin{aligned} \text{จาก } (y - k)^2 &= -4|c|(x - h) \\ (y - 4)^2 &= -4|1|(x - 4) \\ y^2 - 8y + 16 &= -4x + 16 \\ y^2 - 8y + 4x &= 0 \end{aligned}$$

จากข้อ 8-9 จงหาจุดยอด จุดโฟกัส ไตเร็กทริกซ์ แกนของพาราโบลา และความยาวของ เลตัสเร็กตัม

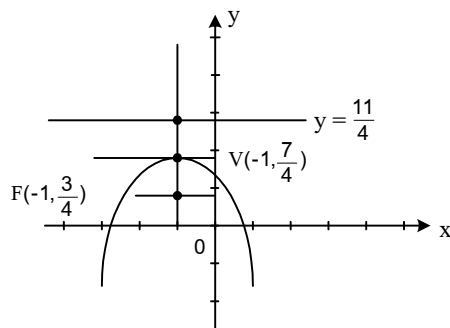
8. $x^2 + 2x + 4y - 6 = 0$

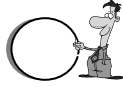
$$\begin{aligned} \text{วิธีทำ } x^2 + 2x + 4y - 6 &= 0 \\ x^2 + 2x &= -4y + 6 \\ x^2 + 2x + 1 &= -4y + 7 \\ (x + 1)^2 &= -4\left(y - \frac{7}{4}\right) \end{aligned}$$

$$h = -1, k = \frac{7}{4} \text{ และ } c = 1$$

$$\text{จุดยอด คือ } V\left(-1, \frac{7}{4}\right), \quad \text{จุดโฟกัส คือ } F\left(-1, \frac{3}{4}\right)$$

$$\text{ไตเร็กทริกซ์ คือ } y = \frac{11}{4}, \quad \text{เลตัสเร็กตัมยาว 4 หน่วย}$$

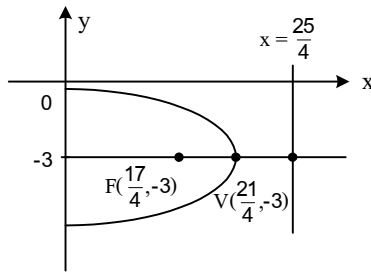
$$9. \quad y^2 + 6y + 4x - 12 = 0$$

$$\begin{aligned} \text{วิธีทำ} \quad y^2 + 6y + 4x - 12 &= 0 \\ y^2 + 6y &= -4x + 12 \\ y^2 + 6y + 9 &= -4x + 21 \\ (y + 3)^2 &= -4\left(x - \frac{21}{4}\right) \end{aligned}$$

$$h = \frac{21}{4}, \quad k = -3 \quad \text{และ} \quad c = 1$$

$$\text{จุดยอด คือ } V\left(\frac{21}{4}, -3\right), \quad \text{จุดโฟกัส คือ } F\left(\frac{17}{4}, -3\right)$$

$$\text{ไดเรกทริกซ์ คือ } x = \frac{25}{4}, \quad \text{เลตัสเรกต์มยาว 4 หน่วย}$$

เรื่อง : วงรี

จากข้อ 10-13 จงหาสมการของวงรี ที่มีจุดศูนย์กลางอยู่ที่จุดกำเนิด

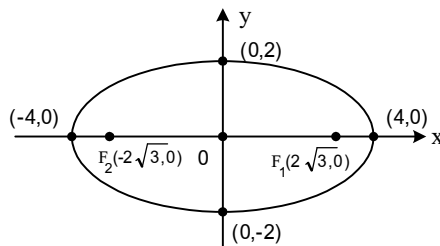
10. ความยาวของแกนหลักเท่ากับ 8 หน่วย และความยาวของแกนรองเท่ากับ 4 หน่วย โดยมีแกนหลักขนานกับแกน X

$$\begin{aligned} \text{วิธีทำ} \quad 2a &= 8 \quad \text{และ} \quad 2b = 4 \\ a &= 4 \quad \text{และ} \quad b = 2 \\ c &= \sqrt{16 - 4} = \sqrt{12} = 2\sqrt{3} \end{aligned}$$

$$\frac{x^2}{16} + \frac{y^2}{4} = 1$$

$$4x^2 + 16y^2 = 64$$

$$\text{ดังนั้น สมการของวงรี คือ } x^2 + 4y^2 - 16 = 0$$

11. จุดยอดอยู่ที่จุด $(0, 5)$ และจุด $(0, -5)$ และโฟกัสอยู่ที่จุด $(0, 3)$ และ $(0, -3)$

วิธีทำ $V_1(0, 5)$, $V_2(0, -5)$, $F_1(0, 3)$ และ $F_2(0, -3)$

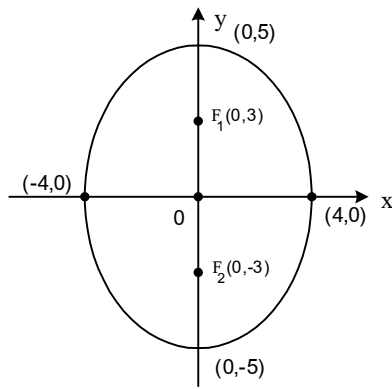
$$a = 5, \quad c = 3$$

$$b = \sqrt{25-9} = 4$$

$$\frac{x^2}{16} + \frac{y^2}{25} = 1$$

$$25x^2 + 16y^2 = 400$$

ดังนั้น สมการของวงรี คือ $25x^2 + 16y^2 - 400 = 0$

12. จุดโฟกัสอยู่ที่จุด $(4, 0)$ และจุด $(-4, 0)$ และมีค่า $e = 0.8$

วิธีทำ $F_1(4, 0)$, $F_2(-4, 0)$ และ $e = 0.8$

$$c = 4$$

$$e = \frac{c}{a} = 0.8$$

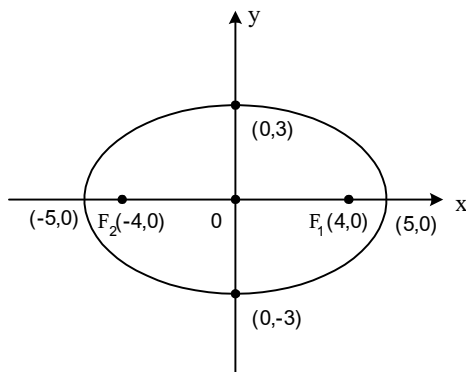
$$a = \frac{c}{0.8} = \frac{4}{0.8} = 5$$

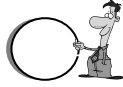
$$b = \sqrt{25-16} = 3$$

$$\frac{x^2}{25} + \frac{y^2}{9} = 1$$

$$9x^2 + 25y^2 = 225$$

ดังนั้น สมการของวงรี คือ $9x^2 + 25y^2 - 225 = 0$

13. จงหาจุดโฟกัสค่า e ความยาวของแกนหลัก และความยาวของแกนรองของวงรีที่มีสมการ

$$12x^2 + 16y^2 - 192 = 0$$

วิธีทำ $12x^2 + 16y^2 - 192 = 0$

$$12x^2 + 16y^2 = 192$$

$$\frac{x^2}{16} + \frac{y^2}{12} = 1$$

$$a = 4, \quad b = 2\sqrt{3}$$

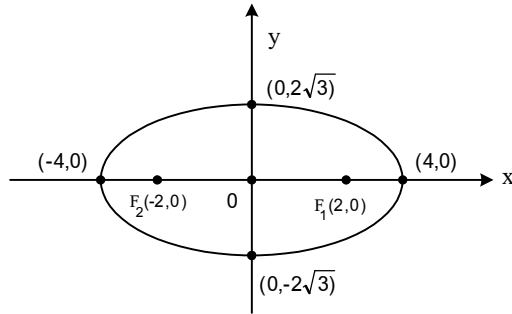
$$c = \sqrt{16 - 12} = 2$$

จุดโฟกัส คือ $F_1(2, 0)$ และ $F_2(-2, 0)$

$$e = \frac{c}{a} = \frac{2}{4} = 0.5$$

ความยาวของแกนหลัก = 8 หน่วย

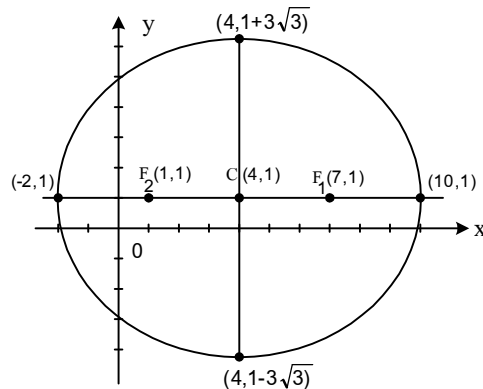
ความยาวของแกนรอง = $4\sqrt{3}$ หน่วย

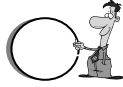

จากข้อ 14-17 กำหนดให้วงรีมีจุดศูนย์กลางอยู่ที่จุด (h, k)

14. จงหาสมการของวงรีที่มีจุดศูนย์กลางอยู่ที่จุด $(4, 1)$ จุดโฟกัสอยู่ที่จุด $(1, 1)$ และจุด $(7, 1)$ และมีความยาวคงตัวเท่ากับ 12 หน่วย

วิธีทำ $C(4, 1), F_1(7, 1), F_2(1, 1)$ และ $2a = 12$

$$\begin{aligned}
 c &= 3 & \text{และ } a &= 6 \\
 b &= \sqrt{36-9} & &= \sqrt{27} = 3\sqrt{3} \\
 \frac{(x-4)^2}{36} + \frac{(y-1)^2}{27} &= 1 \\
 27(x^2 - 8x + 16) + 36(y^2 - 2y + 1) &= 972 \\
 27x^2 + 36y^2 - 216x - 72y + 432 + 36 &= 972 \\
 \text{ดังนั้น สมการของวงรี คือ } 27x^2 + 36y^2 - 216x - 72y - 504 &= 0
 \end{aligned}$$

15. จงหาสมการของวงรีที่มีจุดศูนย์กลางอยู่ที่จุด $(-3, 2)$ จุดโฟกัสอยู่ที่จุด $(-7, 2)$ และจุด $(1, 2)$ และมีค่า $e = 0.8$

วิธีทำ $C(-3, 2)$, $F_1(1, 2)$, $F_2(-7, 2)$ และ $e = 0.8$

$$c = 4, \quad \frac{c}{a} = 0.8$$

$$a = \frac{4}{0.8} = 5$$

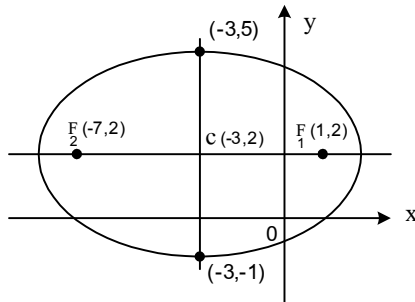
$$b = \sqrt{25-16} = 3$$

$$\frac{(x+3)^2}{25} + \frac{(y-2)^2}{9} = 1$$

$$9(x^2 + 6x + 9) + 25(y^2 - 4y + 4) = 225$$

$$9x^2 + 54x + 81 + 25y^2 - 100y + 100 = 225$$

$$\text{ดังนั้น สมการของวงรี คือ } 9x^2 + 25y^2 + 54x - 100y - 44 = 0$$

16. จงหาสมการของวงรีที่มีจุดยอดอยู่ที่จุด $(-1, 7)$ และจุด $(-1, -3)$ และมีค่า $e = 0.6$ พร้อมทั้งหาจุดศูนย์กลางและโฟกัส

วิธีทำ $V_1(-1, 7)$, $V_2(-1, -3)$ และ $e = 0.6$

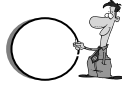
$$a = 5, \quad \frac{c}{a} = 0.6$$

$$c = 3, \quad b = \sqrt{25-9} = 4$$

จุดศูนย์กลาง คือ $(-1, 2)$

จุดโฟกัส คือ $F_1(-1, 5)$ และ $F_2(-1, -1)$

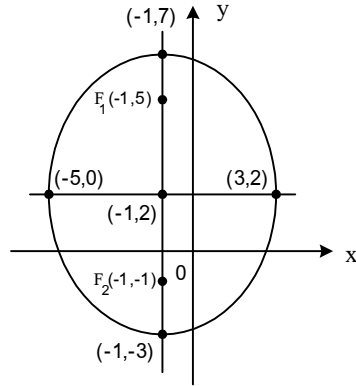
$$\frac{(x+1)^2}{16} + \frac{(y-2)^2}{25} = 1$$

$$25(x^2 + 2x + 1) + 16(y^2 - 4y + 4) = 400$$

$$25x^2 + 16y^2 + 50x - 64y - 311 = 0$$

ดังนั้น สมการของวงรี คือ $25x^2 + 16y^2 + 50x - 64y - 311 = 0$

17. จงหาจุดศูนย์กลาง จุดโฟกัส จุดยอด ค่า e ความยาวของแกนหลัก ความยาวของแกนรองของวงรี

$$5x^2 + 12y^2 - 30x + 24y - 3 = 0$$

วิธีทำ $5x^2 + 12y^2 - 30x + 24y = 3$

$$5(x^2 - 6x) + 12(y^2 + 2y) = 3$$

$$5(x^2 - 6x + 9) + 12(y^2 + 2y + 1) = 3 + 45 + 12$$

$$\frac{(x-3)^2}{12} + \frac{(y+1)^2}{5} = 1$$

$$h = 3, k = -1, a = \sqrt{12} \text{ และ } b = \sqrt{5}$$

$$c = \sqrt{12-5} = \sqrt{7}$$

จุดศูนย์กลาง คือ (3, -1)

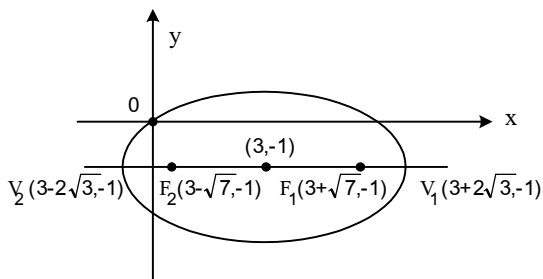
จุดโฟกัส คือ จุด $F_1(3+\sqrt{7}, -1)$ และ $F_2(3-\sqrt{7}, -1)$

$$e = \frac{c}{a} = \frac{\sqrt{7}}{\sqrt{12}} \approx 0.764$$

จุดยอด คือ $V_1(3+2\sqrt{3}, -1)$ และ $V_2(3-2\sqrt{3}, -1)$

$$\text{ความยาวของแกนหลัก} = 4\sqrt{3} \text{ หน่วย}$$

$$\text{ความยาวของแกนรอง} = 2\sqrt{5} \text{ หน่วย}$$

เรื่อง : ไฮเพอร์โบลา

จากข้อ 18-19 กำหนดให้จุดศูนย์กลางของไฮเพอร์โบลายู่ที่จุดกำเนิด

18. จงหาสมการของไฮเพอร์โบลา จุดยอด สมการเส้นกำกับของไฮเพอร์โบลาที่มีจุดโฟกัสอยู่ที่จุด $(-4, 0)$ และ $(4, 0)$ และมีค่าคงที่เป็น 6 พร้อมทั้งวาดรูป

วิธีทำ $F_1(4, 0), F_2(-4, 0)$ และ $2a = 6$

$$a = 3$$

$$c = 4$$

$$b = \sqrt{16-9} = \sqrt{7}$$

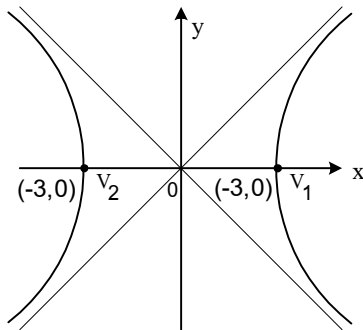
$$e = \frac{c}{a} = 1.33$$

$$\frac{x^2}{9} - \frac{y^2}{7} = 1$$

สมการของไฮเพอร์โบลา คือ $7x^2 - 9y^2 - 63 = 0$

จุดยอด คือ $V_1(3, 0)$ และ $V_2(-3, 0)$

สมการของเส้นกำกับ คือ $y = \pm \frac{\sqrt{7}}{3}x$

19. จงหาสมการของไฮเพอร์โบลา สมการเส้นกำกับ ค่า e ของไฮเพอร์โบลาที่มีจุดยอดอยู่ที่จุด $(0, -3)$ และจุด $(0, 3)$ และมีจุดโฟกัสอยู่ที่จุด $(0, -5)$ และ $(0, 5)$

วิธีทำ $V_1(0, 3), V_2(0, -3)$ และ $F_1(0, 5), F_2(0, -5)$

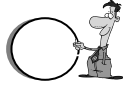
$$c = 5$$

$$a = 3$$

$$b = \sqrt{c^2 - a^2} = \sqrt{5^2 - 3^2} = 4$$

จาก $\frac{y^2}{a^2} - \frac{x^2}{b^2} = 1$

$$\frac{y^2}{9} - \frac{x^2}{16} = 1$$

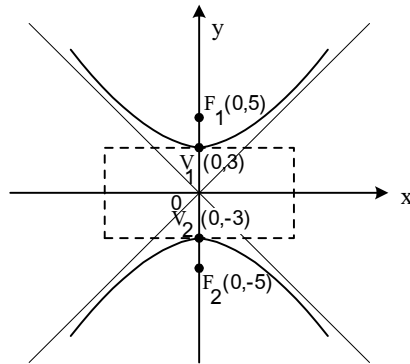
$$16y^2 - 9x^2 = 144$$

$$16y^2 - 9x^2 - 144 = 0$$

สมการของไฮเพอร์โบลา คือ $16y^2 - 9x^2 - 144 = 0$

สมการของเส้นกำกับ คือ $y = \pm \frac{3}{4}x$

$$e = \frac{c}{a} = \frac{5}{3}$$

20. จงหาจุดยอด จุดโฟกัส สมการของเส้นกำกับไฮเพอร์โบลาที่มีสมการเป็น $9x^2 - 4y^2 - 36 = 0$

วิธีทำ $9x^2 - 4y^2 - 36 = 0$

$$9x^2 - 4y^2 = 36$$

$$\frac{x^2}{4} - \frac{y^2}{9} = 1$$

$$a = 2$$

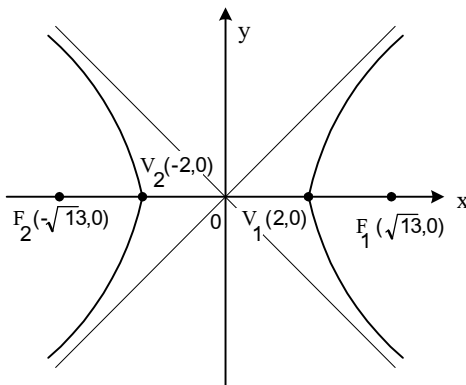
$$b = 3$$

$$c = \sqrt{9+4} = \sqrt{13}$$

จุดยอด คือ $V_1(2, 0)$ และ $V_2(-2, 0)$

จุดโฟกัส คือ $F_1(\sqrt{13}, 0)$ และ $F_2(-\sqrt{13}, 0)$

สมการเส้นกำกับ คือ $y = \pm 1.5x$

21. จงหาสมการของไฮเพอร์โบลา จุดศูนย์กลาง จุดยอด สมการของเส้นกำกับไฮเพอร์โบลาที่มีจุดโฟกัสอยู่ที่จุด (2, -3) และ (8, -3) และค่า $e = 1.5$

วิธีทำ $F_1(8, -3), F_2(2, -3)$ และ $e = 1.5$

$$c = 3$$

$$\frac{c}{a} = 1.5$$

$$a = \frac{3}{1.5} = 2$$

$$b = \sqrt{9-4} = \sqrt{5}$$

จุดศูนย์กลาง คือ $C(5, -3)$

$$h = 5 \text{ และ } k = -3$$

จุดยอด คือ $V_2(3, -3)$ และ $V_1(7, -3)$

$$\frac{(x-5)^2}{4} - \frac{(y+3)^2}{5} = 1$$

$$5(x^2 - 10x + 25) - 4(y^2 + 6y + 9) = 20$$

$$5x^2 - 50x + 125 - 4y^2 - 24y - 36 = 20$$

สมการของไฮเพอร์โบลา คือ

$$5x^2 - 4y^2 - 50x - 24y + 69 = 0$$

สมการของเส้นกำกับ คือ

$$y + 3 = \pm \frac{\sqrt{5}}{2}(x-5)$$

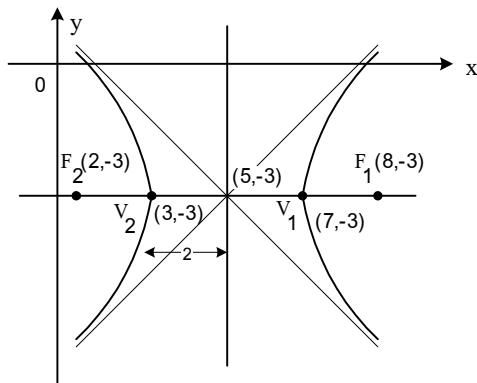
$$2y + 6 = \sqrt{5}x - 5\sqrt{5}$$

$$\sqrt{5}x - 2y - 6 - 5\sqrt{5} = 0$$

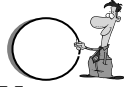
และ

$$2y + 6 = -\sqrt{5}x + 5\sqrt{5}$$

$$\sqrt{5}x + 2y + 6 - 5\sqrt{5} = 0$$

22. จงหาสมการของไฮเพอร์โบลา สมการของเส้นกำกับ จุดศูนย์กลาง ค่า e ของไฮเพอร์โบลาที่มีจุดโฟกัสอยู่ที่จุด (-4, 2) และจุด (6, 2) และมีจุดยอดอยู่ที่ (-3, 2) และจุด (5, 2)

วิธีทำ

 $F_1(6, 2), F_2(-4, 2), V_2(-3, 2)$ และ $V_1(5, 2)$

$$a = 4 \quad \text{และ} \quad c = 5$$

$$b = \sqrt{25-16} = 3$$

$$e = \frac{5}{4} = 1.25$$

จุดศูนย์กลาง คือ $C(1, 2)$

$$h = 1 \quad \text{และ} \quad k = 2$$

$$\frac{(x-1)^2}{16} - \frac{(y-2)^2}{9} = 1$$

$$9(x^2 - 2x + 1) - 16(y^2 - 4y + 4) = 144$$

$$9x^2 - 16y^2 - 18x + 64y + 9 - 64 = 144$$

สมการของไฮเพอร์โบลา คือ

$$9x^2 - 16y^2 - 18x + 64y - 199 = 0$$

สมการของเส้นกำกับ คือ

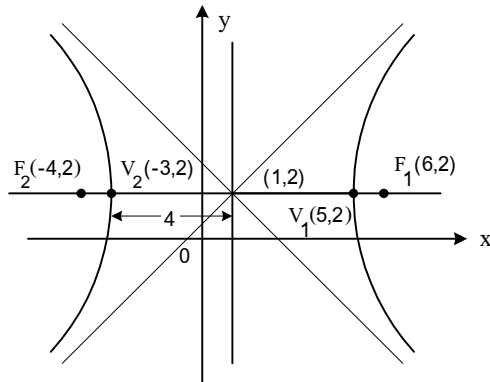
$$y - 2 = \pm \frac{3}{4}(x - 1)$$

$$4y - 8 = 3x - 3$$

$$3x - 4y + 5 = 0$$

$$\text{และ} \quad -4y + 8 = 3x - 3$$

$$3x + 4y - 11 = 0$$

แบบฝึกหัด ที่ ผู้เรียนเทียบโอนต้องทำ . เลือกทำได้ 100 ข้อ

ทวินาม	แบบประเมินผลการเรียนรู้ที่ 3	หน้าที่ 1-6
เมทริกซ์	แบบประเมินผลการเรียนรู้ที่ 5	หน้าที่ 7-12
ดีเทอร์มิแนนต์	แบบประเมินผลการเรียนรู้ที่ 6	หน้าที่ 12-17
การแก้สมการเชิงเส้น	แบบประเมินผลการเรียนรู้ที่ 7	หน้าที่ 17-37
เส้นตรง	แบบประเมินผลการเรียนรู้ที่ 8	หน้าที่ 38-47
ภาคตัดกรวย	แบบประเมินผลการเรียนรู้ที่ 9	หน้าที่ 48-60